

การศึกษาผลการรับรู้ความหมายของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอน
ที่ใช้การชักจูงแบบทาง ๆ

- 1 ก.พ. 2526

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575, 3915058

ปริญญาโท

ของ

คณิง กายสอน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

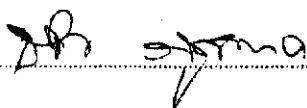
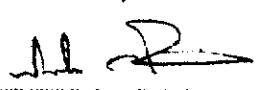
กันยายน 2524

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

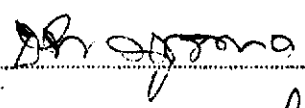
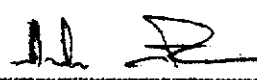
150520

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำวันสี่และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิตของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

 ประธาน
 กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

 ประธาน
 กรรมการ
 กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้มีพระคุณหลายท่านด้วยกัน
รองศาสตราจารย์ชม ภูมิภาค และอาจารย์พิณิต วันโณ ได้ให้ความกรุณาเป็นประธานกรรมการ
การและกรรมการผู้ควบคุมทำปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง ได้กรุณาให้
คำปรึกษาและแนะนำทางคานสถิติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกศินี โชติกเสถียร ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพร
ชมอุทุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์อ่องอาจ จิยะจันทร์ ได้ให้ความสะดวกในการเก็บ
ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ คุณประจวบ ไชยรักษ์ คุณขวัญชัย เหมือนเผ่าพงษ์ คุณรัตนา บุญบุญเลิศ
คุณสุวรรณี เลื่องยศเชื้อชากุล คุณชุมพล พงษ์พิพงษ์ คุณจีระพันธ์ เคมะ คุณไพบูลย์ เจริญกุล
คุณพิพัฒน์ บุญปก คุณศรีสุภา ฤทธิรงค์ และสุนัย ชินศักดิ์ชัย ที่ให้ความช่วยเหลือในการ
สร้างเครื่องมือและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณนิสิตทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งนี้ ที่ให้ความร่วมมือในการ
ทดลองเป็นอย่างดี

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอเทอคพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ ๆ ที่สนับสนุนช่วยเหลือ
ทั้งทุนทรัพย์ และกำลังใจ จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

คณิง กายสอน

กันยายน 2524

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	6
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
	ค่านิยมศัพท์เฉพาะ	8
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	10
	คุณค่าของโทรทัศน์	10
	การเลิกรายการโทรทัศน์การสอน	11
	การวิจัยเกี่ยวกับโทรทัศน์การศึกษา	12
	การวิจัยโทรทัศน์การศึกษาในต่างประเทศ	13
	การวิจัยโทรทัศน์การศึกษาในประเทศไทย	20
	สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	23
3	วิธีดำเนินการ	24
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	24
	การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง	24
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	25
	การวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	27
	การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล	28
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	29

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	30
การวิเคราะห์ความแตกต่างของผลการรับรู้จากรายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การคัดต่อแบบต่าง ๆ และเพศ	36
การวิเคราะห์ความแตกต่างของผลการรับรู้จากรายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การคัดต่อแบบต่าง ๆ และระดับอายุ	36
การวิเคราะห์ความแตกต่างของผลการรับรู้จากรายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การคัดต่อแบบต่าง ๆ และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	37
การวิเคราะห์ความแตกต่างของผลการรับรู้ของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การคัดต่อทั้ง 7 แบบ	38
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	40
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	40
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	40
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	41
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	42
อภิปรายผล	43
ข้อเสนอแนะ	45
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	54

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามเพศ	24
2	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามอายุ	25
3	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	25
4	การรายเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความแปรปรวน (S^2) ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S) ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) และค่าความ คลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (SE_{meas}) ของ แบบทดสอบ	27
5	ค่าสถิติพื้นฐานจากการทดสอบการรับรู้ความหมายภาพของผู้ชม รายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ	30
6	ค่าสถิติพื้นฐานจากการทดสอบการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชม รายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ จำแนกตามเพศ	31
7	ค่าสถิติพื้นฐานจากการทดสอบการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชม รายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ จำแนกตาม ระดับอายุ	32
8	ค่าสถิติพื้นฐานจากการทดสอบการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชม รายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ จำแนกตาม ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	34
9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อแสดงองค์ประกอบระหว่างวิธี ตัดต่อแบบต่าง ๆ และ เพศ	35

ตาราง

หน้า

10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสององค์ประกอบระหว่าง วิธีคัดขอแบบต่าง ๆ และระดับอายุ	36
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมสององค์ประกอบระหว่าง วิธีคัดขอแบบต่าง ๆ และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	37
12	ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างคู่วิธีการคัดขอ แบบต่าง ๆ ของรายการโทรทัศน์การสอนทั้ง 7 แบบ	38

บทนำ

โทรทัศน์ เป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีคุณค่าสูงชนิดหนึ่งที่ใช้มาับบทบาทอย่างสำคัญในการเรียนการสอน เพราะโทรทัศน์มีเครื่องมือ (Equipment) และเทคนิคในการสร้างภาพได้อย่างกว้างขวาง (Klein. and Hockley. 1972 : 17) โทรทัศน์จึงอยู่ในฐานะที่มีมากด้วยภาพและเสียงที่สมจริง สามารถที่จะให้ความรู้ได้ทุกรูปแบบ ทั้งข้อความรู้อย่าง ๆ จนถึงขบวนการที่ซับซ้อนได้ จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ได้ในการให้การศึกษาทุกระดับ คือระดับประถม มัธยม อุดมศึกษา และการศึกษานอกระบบโรงเรียน (ชมภูภักดิ์ 2515 : 50) โดยทั่วไปแล้วโทรทัศน์เป็นสิ่งที่ส่งข่าวสาร ความรู้ จากแหล่งใดแหล่งหนึ่ง ไปสู่ผู้รับในกลุ่มต่าง ๆ แท้ที่จริงข้อความนี้ก็จริงเช่นเดียวกับสื่ออื่น ๆ เช่น ภาพยนตร์ วิทยุ เทป สิ่งพิมพ์ แล้วอะไรเป็นความแตกต่างระหว่างสื่อเหล่านี้กับโทรทัศน์ สิ่งเหล่านี้ยังมิได้รับการพิสูจน์ เหตุผลในค่านโทรทัศน์กลายเป็นความไม่แน่นอน ไม่อาจให้คำตอบในหลายสิ่งหลายอย่างด้วยกัน เมื่อพิจารณาอย่างจริงจังจะเห็นว่า มีการวิจัยที่ทำให้เกิดความรู้ในค่านหลักการเรียนรู้โดยทั่วไปเกิดขึ้นอย่างมากมาย รวมทั้งการวิจัยในค่านสื่อเอง (Halloran. 1970 : 85 - 86) การวิจัยเปรียบเทียบผลดีระหว่างการใช้โทรทัศน์ กับการสอนของครูตามแบบเดิมนั้น เป็นแบบที่ทำได้มากที่สุด แต่ส่วนใหญ่ที่ไดรับจากการศึกษาวิจัย ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากโทรทัศน์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากการสอนของครูตามธรรมดา มีอยู่เพียงไม่กี่การวิจัยที่ผลของโทรทัศน์ดีกว่าและมีบางการวิจัยที่ปรากฏว่าผลการสอนตามแบบเดิมดีกว่า (เปรี๊ยะ ภูมุต 2519 : 31 อ้างอิงมาจากอัลเลน 1959, 1960) สิ่งเหล่านี้มิใช่คำตอบทั้งหมดของโทรทัศน์ที่มีต่อการศึกษา เพราะ

การวิจัยในด้านโทรทัศน์ต้องไม่เพียงแต่จะหาว่าโทรทัศน์จะมีผลในด้านต่าง ๆ อย่างไรบ้าง
จะมีคุณค่าอย่างไรบ้างเท่านั้น แต่จะต้องค้นหาด้วยว่าอะไรเป็นสิ่งที่ควรจะเป็นควรจะมี
หรืออาจเป็นสิ่งที่มีความหมายแท้จริงในการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา และจะต้องพิสูจน์
หรือหาให้ได้ ไม่ว่าในเวลาใดก็ตาม และสิ่งที่จะนำมาพิจารณาในตอนนี้ก็คือ
ขบวนการสื่อความหมายโดยเทคนิคการให้ภาพของโทรทัศน์เอง ปัจจัยสำคัญในการเสนอ
รายการโทรทัศน์ก็คือ การตัดต่อลำดับภาพ (Editing) เพราะการตัดต่อลำดับภาพ
เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเสนอภาพที่เคลื่อนไหวเช่นโทรทัศน์หรือภาพยนตร์

(Millerson. 1974 : 296) และในการสื่อความหมายนั้นถือว่า ผู้ส่งสารเป็นบุคคล
ที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้เริ่มทำให้เกิดการสื่อความหมาย และในขณะเดียวกันก็มีโอกาส
ที่จะทำให้ขบวนการสื่อความหมายนั้นได้ผลหรือไม่ได้ผลด้วย (สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์
2519 : 5) ดังนั้นการที่จะสื่อความหมายให้ผู้รับรับรู้จากโทรทัศน์นั้น ขึ้นอยู่กับการให้
ความสำคัญของภาพในกรอบของจอโทรทัศน์สื่อความหมายมาจนน้อยเพียงใด การตัดต่อ
ทุกครั้งนอกจากจะทำให้จัดองค์ประกอบของภาพให้เหมาะสมและมีคุณค่าทางศิลปะแล้ว จะ
ต้องมีคำบรรยายซึ่งเป็นภาษาเฉพาะของโทรทัศน์ และที่สำคัญมากคือ ความหมายเกี่ยว
กับระยะทาง เวลา สถานที่ ตลอดจนแยกออกจากกันในเรื่องเวลาของการเสนอด้วย
ในทางทฤษฎีแล้ว ไม่มีใครบอกได้อย่างแน่นอนว่า ภาพแต่ละภาพที่จะเสนอนั้น จะเปลี่ยน
ภาพจากภาพหนึ่งไปยังอีกภาพหนึ่งโดยวิธีใดจึงจะดีที่สุด ส่วนใหญ่การตัดต่อลำดับภาพก็ใช้
แนวทางกว้าง ๆ คือ ให้ภาพที่ปรากฏออกมามีความต่อเนื่องกัน และถือเป็นแนวปฏิบัติกัน
ตลอดมา

มิลเลอร์สัน (Millerson. 1974 : 298 - 304) ได้กล่าวถึงวิธีการ
ตัดต่อลำดับภาพพื้นฐานของโทรทัศน์ (The Basic Methods of Television
Editing) ไว้ดังนี้

1. การตัดภาพ (The Cut) แบ่งออกเป็น

1.1 การตัดภาพแบบต่อเนื่อง (Continuity - Cutting) คือ การเปลี่ยนภาพจากภาพหนึ่งไปยังอีกภาพหนึ่งทันที โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนองค์ประกอบ ขนาด ระยะของภาพในแง่มุมต่าง ๆ ความถี่เกี่ยวกับรายการกองการที่จะให้ดูต่อไปตามลำดับ

1.2 การตัดภาพแบบฉับพลัน (Dynamic - Cutting) คือการเปลี่ยนภาพจากภาพหนึ่งไปยังอีกภาพหนึ่งทันที โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนองค์ประกอบ ขนาด ระยะของภาพ ไปตามความเหมาะสม และจะข้ามฉากหนึ่งฉากไป ให้ผู้ดูติดตามเอง อาจไม่ต่อเนื่องกันในเรื่องช่วงเวลา และบทบาทก็ได้

2. ภาพจาง (Fade) แบ่งออกเป็น

2.1 ภาพจางเข้า จางออก แบบเร็ว (Fast Fade in, Fade out) คือภาพที่ปรากฏขึ้นจากความมืด จนเป็นภาพที่ชัดเจนตามปกติ และภาพที่มองเห็นชัดเจนตามปกติเลือนหายไปสู่ความมืดสนิท ใช้เวลา Fade 1 - 2 วินาที มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงถึงเหตุการณ์ที่เริ่มขึ้น และสิ้นสุดลงโดยเร็ว

2.2 ภาพจางเข้า จางออกแบบช้า (Slow Fade in, Fade out) คือภาพที่ค่อย ๆ ปรากฏขึ้นจากความมืด จนเป็นภาพที่ชัดเจนตามปกติ และภาพที่มองเห็นชัดเจนตามปกติค่อย ๆ เลือนหายไปสู่ความมืดสนิท ใช้เวลา Fade 3 - 5 วินาที มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงถึงเหตุการณ์ที่เริ่มขึ้นและสิ้นสุดลงอย่างช้า ๆ

3. การซ้อนภาพ (Mix) คือการนำภาพ 2 ภาพมาผสมเป็นภาพเดียวกัน โดยใช้ภาพจางออก (Fade out) ซ้อนกับภาพจางเข้า (Fade in) แบ่งออกเป็น

3.1 ภาพจางซ้อนแบบเร็ว (Quick mix, dissolve) คือการนำภาพจางออก (Fade out) มาซ้อนกับภาพจางเข้า (Fade in) ให้ช่วงเวลาภาพแรกจางลง ภาพต่อมาจะปรากฏขึ้นมาแทนที่ และปรากฏอยู่เพียงภาพเดียว ใช้เวลา 2 - 4 วินาที มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนเวลาในช่วงใกล้ ๆ กัน หรือสถานที่ที่ใกล้ ๆ กัน กับเหตุการณ์ในฉากแรก

3.2 ภาพจางซ้อนแบบช้า (Slow mix, dissolve) คือ การนำภาพจางออก (Fade out) มาซ้อนกับภาพจางเข้า (Fade - in) ในช่วงเวลาภาพแรกค่อย ๆ จางลง ภาพต่อมาจะค่อย ๆ ปรากฏชัดขึ้นมาแทนที่ และปรากฏอยู่เพียงภาพเดียวใช้เวลา 6 - 10 วินาที มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปลี่ยนเวลาที่ช่วงห่างกัน หรือสถานที่ที่ถ่ายจากเหตุการณ์ในฉากแรก

3.3 ภาพซ้อน (Superimposition) คือ การนำภาพจางออก (Fade out) มาซ้อนกับภาพจางเข้า (Fade in) ในภาพแรกลดความเข้มลง และภาพต่อมาจะปรากฏขึ้นมาซ้อนกับภาพแรก โดยภาพทั้งสองมีความชัดเจนใกล้เคียงกัน มีความมุ่งหมายเพื่อแสดงความสับสนในเรื่องเวลาและสถานที่ ความคิดฝัน และความซุกซน รุนราว

การคัดเลือกลำดับภาพดังกล่าวเป็นงานของผู้กำกับรายการ (Editor) และผู้เขียนบทโทรทัศน์ (Script Writer) ซึ่งมีลเลอร์สัน (Millerson. 1974:306) กล่าวถึงการเลือกรายการโทรทัศน์เพื่อกรับนึ่งว่าภาพต่าง ๆ ที่ส่งออกอากาศไปนั้นมีได้เพียงแต่ไปสู่สายตาของผู้ดูเท่านั้น แต่ไปสู่อารมณ์ของผู้ดูด้วย ฉะนั้น งานของผู้กำกับรายการจึงมิใช่แค่เพียงว่าทำไปเพื่อบันทึกความต้องการเห็นอะไร รู้อะไร ของผู้ดูเท่านั้น แต่ผู้กำกับรายการจะต้องสามารถทำให้ผู้ชมเกิดอารมณ์คล้อยตามเนื้อหาของรายการได้ด้วย นั่นคือ เลือกรายการคัดเลือกภาพได้เหมาะสมและมีความหมาย

โทรทัศน์เพื่อการเรียนการสอน (Instructional Television) นำเทคนิคและวิธีการเสนอรายการของโทรทัศน์เพื่อการบันเทิงมาประยุกต์เพื่อใช้ในการศึกษา ผู้เลือกรายการจึงต้องพิถีพิถันในการเสนอรายการแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาโดยตรงที่ทั้งจุดประสงค์ไว้ (Handcock. 1971 : 7)

ขบวนการอันสำคัญที่จะทำให้การสื่อความหมายโดยภาษาของโทรทัศน์เกิดจากการคัดเลือกลำดับภาพให้บรรลุเป้าประสงค์ก็คือ การรับรู้ของผู้เรียน ซึ่งจำแนก ชวงโชติ กล่าวถึงการรับรู้ภาพของคนว่า (จำเนียร ชวงโชติ 2519 : 101) ภาพเกิดจากการ

มองเห็นของบุคคล เป็นการรับรู้วัตถุและเหตุการณ์ในขอบข่ายของที่ว่างและเวลา (Space and Time) การรับรู้ในเชิงที่ว่าง (Space) นั้น เป็นการรับรู้จากสามมิติ คือ ส่วนกว้าง ส่วนยาว และส่วนลึกซึ่งจะปรากฏขึ้นในการมองดูภาพนิ่ง หรือภาพที่ไม่เคลื่อนไหวทั่ว ๆ ไป ส่วนภาพที่เคลื่อนไหวนั้น คนเรารับรู้โดยรวมเอาเวลาเข้าไปด้วย ดังนั้น การรับรู้สิ่งเคลื่อนไหวจึงเป็นการรับรู้ทั้งที่ว่างและเวลา (Space and Time)

การรับรู้เป็นกระบวนการนำความรู้เข้าสู่สมอง โดยใช้อวัยวะรับสัมผัส (Sensory Organ) ส่งประสบการณ์ไปสู่สมอง สมองเก็บรวบรวมและจดจำสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นไว้สำหรับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดนิมิตภาพ (Concept) และทัศนคติ (Attitude) ของมนุษย์เรา ด้วยเหตุนี้เองจึงถือว่า การรับรู้เป็นส่วนสำคัญยิ่งของกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ (จำเริญ ช่างโชติ 2519 : 20) การรับรู้มีสิ่งต่าง ๆ เข้าไปเกี่ยวข้องกับมากมาย เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน และการรับรู้จะถูกกรองผ่านเยื่อ หรือ นิคพลาสมาเพียงโคนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งพอจะแยกได้เป็น 2 ประเภทคือ สภาวะของสิ่งเร้าเองประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งคือตัวผู้รับรู้เอง (ชม ภูมิภาค 2523 : 58) และการรับรู้ที่ถูกกรองเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่ง การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต้องเริ่มต้นด้วย การรับรู้ที่ถูกกรอง (ชม ภูมิภาค 2523 : 65)

ด้วยเหตุผลทางคุณค่าของโทรทัศน์ และความสำคัญของการรับรู้อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ของมนุษย์ ตลอดจนเทคนิคการนำเสนอรายการโทรทัศน์ที่ผ่านกระบวนการคัดกรอง ซึ่งมีความหมายเฉพาะ และเป็นภาษาของการเสนอภาพที่เคลื่อนไหวแบบโทรทัศน์ ผู้วิจัยเห็นว่าการคัดกรองเรื่องลำดับภาพเพื่อเสนอสารผ่านโทรทัศน์นั้น เป็นสิ่งสำคัญที่นักศึกษายิ่ง การรับรู้ภาษาของภาพที่ผ่านกระบวนการคัดกรองลำดับภาพของโทรทัศน์ในกลุ่มผู้เรียนซึ่งต่างกัน จะส่งผลให้การเรียนรู้เนื้อหาต่างกันไปด้วย การวิจัยนี้จึงต้องการจะศึกษาผลการรับรู้ความหมายในลักษณะต่าง ๆ ของกระบวนการคัดกรองลำดับภาพพื้นฐานของโทรทัศน์ว่า ผู้เรียนรับรู้ได้ถูกต้องหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด

ความมุ่งหมายของการศึกษาคนควา

1. เพื่อศึกษาผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์ศึกษาที่มีต่อการตัดสินใจภาพแบบตัดภาพต่อเนื่อง, ตัดภาพดับพลัน, ภาพจางเข้าจางออกเร็ว, ภาพจางเข้าจางออกช้า, ภาพจางซ่อนเร็ว, ภาพจางซ่อนช้า และภาพซ่อนภาพว่าผู้ชมสามารถรับรู้ในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง ได้ถูกต้องตามหลักการผลิตรายการโทรทัศน์หรือไม่

2. เพื่อศึกษาผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์ศึกษาในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทางระหว่างผู้ชมที่เป็นเพศชาย และเพศหญิงว่าสามารถรับรู้ความหมายของภาพจากการตัดต่อแบบต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่

3. เพื่อศึกษาผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์ศึกษาในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทางระหว่างผู้ชมที่อายุมากและอายุน้อยว่าสามารถรับรู้ความหมายของภาพจากการตัดต่อแบบต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่

4. เพื่อศึกษาผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์ศึกษาในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทางระหว่างผู้ชมที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยคะแนนสูง และระดับคะแนนเฉลี่ยคะแนนต่ำ ว่าสามารถรับรู้ความหมายของภาพจากการตัดต่อแบบต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่

ความสำคัญของการศึกษาคนควา

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้ทราบว่า การตัดต่อลำดับภาพพื้นฐานของรายการโทรทัศน์แบบต่าง ๆ นั้น ผู้เรียนรับรู้ความหมายได้ตรงและถูกต้องเพียงใด อันจะเป็นแนวทางในการพิจารณาการผลิตรายการโทรทัศน์การสอน เพื่อให้สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนแนวทางในการเลือกรูปแบบ และการเตรียมผู้เรียนที่

เรียนกับสื่อทัศนศิลป์ใหม่รวดเร็วเป็นประสงค์ของการศึกษามีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และ 4 ปีการศึกษา 2524 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 60 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) และทำการทดสอบว่าสายตาปกติ

การแบ่งกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดลอง

แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม 30 คน และกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม 30 คน รวม 2 กลุ่ม 60 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 รายการโทรทัศน์ที่มีการตัดต่อลำดับภาพแบบต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และบันทึกไคควายเทปโทรทัศน์ชนิดขาวดำ ความยาวตอนละ 2 นาที

2.2 แบบทดสอบการรับรู้ความหมายของภาพ เป็นแบบทดสอบการรับรู้ความหมายในเรื่อง เวลา ระยะทาง และสถานที่ จากภาพของฉากหนึ่งไปยังอีกฉากหนึ่งที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ เป็นแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก ตอบถูกให้คะแนน 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกิน 1 ข้อ ให้คะแนน 0 คะแนน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 การลำดับภาพแบบต่อเนื่อง (Continuity Cutting)

3.1.2 การลำดับภาพแบบฉับพลัน (Dynamic Cutting)

3.1.3 การลำดับภาพแบบจางเข้าจางออกเร็ว (Fast Fade in, Fast Fade out)

3.1.4 การลำดับภาพแบบจางเข้าภาพจางออกช้า (Slow Fade in, Slow Fade out)

3.1.5 การลำดับภาพแบบภาพจางซ้อนแบบเร็ว (Quick Dissolve)

3.1.6 การลำดับภาพแบบภาพจางซ้อนแบบช้า (Slow Dissolve)

3.1.7 การลำดับภาพแบบภาพซ้อนภาพ (Superimposition)

3.1.8 เพส

3.1.9 ระบายอายุ

3.1.10 ระบายคะแนนเฉลี่ยสะสม

3.2 ทวีแปรตาม

ได้แก่ผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์ศึกษา
ในเรื่องเวลา สถานที่ ระยะเวลา จากการคัดต่อแบบต่าง ๆ โดยวัดเป็นคะแนนที่ได้จาก
แบบทดสอบ

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผลการรับรู้ความหมาย หมายถึง ความสามารถของผู้ชมรายการโทรทัศน์
การสอน ที่สามารถบอกความหมายของภาพที่ใช้การคัดต่อแบบต่าง ๆ ในเรื่อง เวลา
สถานที่ และระยะเวลาในแต่ละฉากได้ โดยวัดเป็นคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ
2. การคัดต่อแบบต่าง ๆ หมายถึง การคัดต่อลำดับภาพ โดยเลือกวิธีเปลี่ยน
ภาพจากภาพหนึ่งไปยังอีกภาพหนึ่ง มี 7 แบบ คือ การคัดภาพต่อเนื่อง, การคัดภาพฉับพลัน,

ภาพจากเซาท์เอาท์เร็ว, ภาพจากเซาท์เอาท์ช้า, ภาพจากโซนเร็ว, ภาพจากโซนช้า และภาพซ้อนภาพ โดยผู้กำกับรายการ (Editor) และผู้เขียนบท (Script Writer) จะเป็นผู้กำหนดให้ภาพออกมาต่อเนื่องในลักษณะต่าง ๆ กันด้วยเครื่องควบคุม (Switching Unit)

3. ภาพ หมายถึง ภาพเคลื่อนไหว หรือภาพนิ่งขาวดำสองมิติที่ปรากฏขึ้นบนจอโทรทัศน์

4. ผู้ชม หมายถึง บุคคลระดับปริญญาตรี ขึ้นไป 3 และชั้นปีที่ 4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2524 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5. รัชอายุ หมายถึง รัชอายุของกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นอายุมาก คืออายุเกิน 25 ปีขึ้นไป และอายุน้อย คือ ตั้งแต่ 25 ปีลงมา

6. คะแนนเฉลี่ยสะสม หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลองครั้งนี้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารเกี่ยวกับคุณค่าของโทรทัศน์

ในบรรดาสื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญมากในการให้การศึกษา คือ วิทยุและโทรทัศน์ โทรทัศน์อยู่ในฐานะที่พิเศษมาก เพราะว่าสามารถที่จะให้เห็นถึงภาพและได้ยินเสียงจึงสามารถที่จะให้ความรู้ในทุกรูปแบบทั้งข้อความรู้อย่าง ๆ ไปหาขอบวนการที่ซับซ้อนได้ เป็นเครื่องมือที่สามารถจะสอนได้เหมือนกับสอนโดยครูโดยตรงเหมือนกัน (พินิต วนโณ

2520 : 11)

เมื่อพิจารณาคุณค่าพิเศษของโทรทัศน์ที่มีต่อการศึกษแล้ว จะเห็นได้ว่ามีอยู่หลายประการ ซึ่ง ชม ภูมิภาค กล่าวไว้ดังนี้ (ชม ภูมิภาค 2515 : 50 - 51)

1. เป็นเครื่องมือที่จะเข้าถึงคนหมู่มากได้พร้อม ๆ กันโดยสะดวกและประหยัด
2. เป็นการผสมผสานส่วนที่ดีที่สุดของวิทยุและโทรทัศน์เข้าด้วยกัน
3. เป็นเครื่องมือที่สามารถเอาคุณสมบัติสรุปของการเรียนรู้หลายประการ

เพราะสามารถที่จะเสนอความคิดสำคัญ ช่างเห็นแก่ประโยชน์ให้ชาวสารสำคัญ โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้รับจะคงมีความสามารถทางภาษาสูง หรือคงอยู่ ณ สถานที่ใดๆ การฉันทวย

4. เป็นการขยายความสัมพันธ์ส่วนตัวของครูที่เก่ง ๆ หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะให้ถึงผู้รับมาก ๆ

5. โทรทัศน์จะช่วยให้เกิดการปรับปรุง และพัฒนาการทางสังคมที่สำคัญ
6. มีความปัจจุบันทันด่วน ทำให้ผู้รับสนใจมากและยอมก่อให้เกิดการเรียนรู้สูง
7. โทรทัศน์สามารถนำเอาอุปกรณ์การศึกษาอื่น ๆ เช่น ของจริง รูปภาพ ภาพยนตร์และอื่น ๆ เข้ามาใช้รวมกันด้วยความสะดวก การใช้อุปกรณ์การศึกษาหลายอย่างร่วมกันเช่นนี้ ย่อมทำให้ผู้เรียนเข้าใจดี

8. การวิจัยพบว่า ไทโรทีนใช้สอนหลักการ ความคิดรวบยอด และกฎเกณฑ์ได้
ผลดีที่สุด

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการโทรทัศน์การสอน

ขบวนการผลิตบทเรียนโทรทัศน์ตามหลักสุทธินั้นจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่าง
ฝ่ายผลิตหรือฝ่ายเทคนิคกับฝ่ายหลักสูตรหรือวิชาการ ในขั้นต้นคือการวางแผนการนั้น ทาง
ฝ่ายหลักสูตรจะต้องวิเคราะห์และกำหนด คือ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่นอนของบทเรียนที่จะทำให้ชัดเจนว่า เมื่อนักเรียน
เรียนจบตอนแล้ว นักเรียนจะได้อะไร หรือทำอะไรบ้างตามเป้าหมาย
2. กำหนดเนื้อหาวิชาของบทเรียนว่าครอบคลุมสิ่งใด และจะสนองจุดมุ่งหมาย
ของบทเรียนเพียงใด และจะเรียบเรียงเนื้อหาวิชาในลักษณะอย่างไร จึงพร้อมที่จะถ่าย
ทอดออกมาเป็นภาพและเสียง หรือรายการบนจอโทรทัศน์ได้
3. วิเคราะห์นักเรียนในกลุ่มและวัยที่จะเป็นผู้ใช้บทเรียนทางโทรทัศน์ เช่น วัย
ความสมบูรณ์ ความรู้พิเศษ ความสนใจ พื้นฐานทางวัฒนธรรม และอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อ
ประโยชน์ในการทำบทเรียนให้เหมาะสม
4. การเลือกครูจะอย่างไรอย่างพิถีพิถัน โดยปกติเรามักเลือกครูที่สอนเก่งแต่
ก็ต้องระวังในเรื่องนี้ ครูที่สอนปรกติสอนเก่งแต่เมื่อออกหน้ากล้องอาจทำอะไรไม่ได้ หรือ
ไม่ดีเหมือนอยู่ในชั้นเรียนตามปรกติ ครูจะต้องร่วมมือและยอมรับการที่ต้องทำอะไรบางอย่าง
เพื่อให้เข้ากับเทคนิคการเสนอเรื่องราวตามวิธีการของโทรทัศน์ ครูจะต้องมีคุณสมบัติเป็นที่
ยอมรับของคนเรียนว่า เหมาะสมกับลักษณะวิชาที่เขาสอนด้วย การคัดเลือกและกำหนดครู
ที่จะสอนบทเรียนทางโทรทัศน์จึงนับว่าเป็นสิ่งจำเป็น

อนึ่ง ในการวางแผนการผลิตบทเรียนทางโทรทัศน์ เมื่อได้กำหนดจุดมุ่งหมาย
เนื้อหาวิชา ศึกษาผู้เรียนและคัดเลือกครูแล้ว จะต้องดำเนินการทางกำหนดวิธีสอนคือ

1. วางวิธีสอน ลำดับขั้นตอน
2. เลือกและจัดอุปกรณ์การสอนสำหรับบทเรียน
3. จัดเอกสารและคำบรรยายประกอบบทเรียนรวมทั้งคู่มือครูและนักเรียน

ตลอดเวลาของการเตรียมการทั้งหมดนี้ ฝ่ายผลิตรายการจะต้องมาคอยถามและให้คำแนะนำชี้แจง โดยเฉพาะในเรื่องวิธีสอนบทเรียน และวางขั้นตอนไปในลักษณะของความต่อเนื่องของบทเรียนทั้งภาพทั้งเสียง เป็นขั้นตอนไป ทั้งนี้เพื่อให้สะดวกและบังเกิดความแน่นอนในการเขียนบทโทรทัศน์ เมื่อเขียนบทโทรทัศน์แล้วอาจมีการสอบถามร่วมกันทั้งความสะดวกในการผลิต และความถูกต้องในทางวิชาการ เมื่อตกลงกันว่าใช้ได้แล้วก็ลงมือจัดทำไปเพื่อให้รายการออกมาดี ควรจะไตร่ตรองเสียก่อน จนใดทีไรก็ก็เป็นเรื่องของฝ่ายผลิตรายการที่จะดำเนินการถ่ายทำและบันทึกหลังจากการถ่ายทำและบันทึกแล้ว ควรจะประเมินผลทั้งฝ่ายผลิตและฝ่ายวิชาการ หากพบว่ามีส่วนบกพร่องในส่วนใดก็สมควรแก้ไข เช่นในคำบรรยาย กล้อง แสง เสียง ก็จะได้ปรับปรุงใหม่ทางฝ่ายวิชาการอาจทั้งมุ่งหมายไว้ไม่ดี เนื้อหาจักไม่เหมาะสม หรืออุปกรณ์การสอนไม่ดีก็จะได้แก้ไขถ่ายทำและบันทึกใหม่ เมื่อทำบทเรียนใหม่หลังจากแก้ไขแล้ว ถ้าจะให้รู้แน่ว่าก็จริงควรนำออกไปทดสอบประสิทธิภาพในสถานการณ์การเรียนของผู้เรียนจริง ๆ เป็นการทดสอบภาคสนาม แล้วประเมินผลดูว่าได้ผลเพียงใด ทั้งทางวิชาการและเทคนิค บทเรียนนั้นควรจะได้เก็บไว้เป็นต้นฉบับสำหรับบันทึกซ้ำ (Duplicate) เป็นเทปโทรทัศน์ (Video Tape) สำหรับถ่ายทอดรายการเมื่อต้องการต่อไป บทเรียนนี้เมื่อนาน ๆ ไปอาจล้าสมัย เช่นเกี่ยวกับหนังสือตำรา ควรแก้ไขหรือปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ (พิณิต วันโน 2520 : 9 - 10)

การวิจัยเกี่ยวกับโทรทัศน์การศึกษา

ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับโทรทัศน์การศึกษาในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิจัยคุณค่าและเปรียบเทียบผลกับการสอนของครู
2. การวิจัยเปรียบเทียบผลกับสื่ออื่น
3. การวิจัยวิธีใช้โทรทัศน์ในการเรียนการสอน
4. การวิจัยความรู้พื้นฐาน

ก. การวิจัยโทรทัศน์การศึกษาในต่างประเทศ

1. การวิจัยคุณค่าและเปรียบเทียบผลกับการสอนของครู

กองทุนเพื่อความก้าวหน้าของการศึกษา (The Fund for the Advancement of Education. 1960 : 159) ได้ทำการค้นคว้าเกี่ยวกับโครงการใช้โทรทัศน์ศึกษา ในโรงเรียนรัฐบาลของสหรัฐอเมริกา เมื่อปี 1957 - 1958 โดยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาว่าจะใช้โทรทัศน์ศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพของการศึกษา และใช้โทรทัศน์สอนในห้องเรียนใหญ่ ๆ เพื่อประหยัดห้องเรียนได้อย่างไร โดยทำการทดลองกับนักเรียน 40,000 คน ในโรงเรียนประถมและมัธยมมากกว่า 200 แห่ง ให้นักเรียนเรียนจากโทรทัศน์ในห้องประชุม แล้วทดสอบด้วยข้อสอบมาตรฐาน ผลที่ได้ปรากฏว่า 68 % ของนักเรียนชอบเรียนจากโทรทัศน์ คณะกรรมการได้สรุปว่า โทรทัศน์มีคุณค่า เมื่อได้มีการเตรียมฝึกฝนครูโทรทัศน์มาเป็นอย่างดี หลายโรงเรียนว่าเป็นการประหยัดห้องเรียน และลดจำนวนครูลงได้ถึง 60 คน แต่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงาน คือบางโรงเรียนไม่เพียงครูโทรทัศน์มีไม่พอกับความต้องการ ปัญหาการฝึกฝนครูที่จะทำการสอนในชั้นใหญ่ ๆ ปัญหาของการจัดรายการสอนทางโทรทัศน์และการจัดการเรียน

โรงเรียนรัฐบาลซินซินเนติ (Cincinnati Public School. 1960 : 192) ได้วิจัยพบว่าเด็กที่มีความสามารถต่ำชอบการสอนวิชาชีววิทยาทงโทรทัศน์ เด็กที่มีความสามารถสูง สามารถเรียนวิชาบรรยายทางโทรทัศน์ได้ดี และเด็กที่มีความสามารถปานกลาง หรือต่ำ เรียนทางโทรทัศน์ได้ดีในวิชาวิทยาศาสตร์

โฮล์ม (Holmes. 1960 : 54) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนทางโทรทัศน์กับการเรียนแบบครูในชั้นเรียน ในการทำปริญญานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ที่ Detroit Michigan Wayne State University เพื่อศึกษาว่าการสอนทางโทรทัศน์จะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้เพียงไร ผลการวิจัยพบว่า 90 % ของนักเรียนที่เรียนทางโทรทัศน์กับนักเรียนที่เรียนในชั้นธรรมดา มีผลการเรียนไม่แตกต่างกัน การสอนทางโทรทัศน์ได้ผลดีในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ การสอนแบบเดิมให้ผลดี ในวิชาภาษาอังกฤษ เด็กฉลาดชอบการเรียนแบบเดิม เด็กที่มีสติปัญญาปานกลางและต่ำชอบการเรียนทางโทรทัศน์ จึงสรุปได้ว่าสามารถนำโทรทัศน์มาช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีความสามารถได้

เคลลีย์ (Kelly. 1960 : 43) ได้ศึกษาการใช้โทรทัศน์ศึกษาในสหรัฐอเมริกา ในปี 1959 - 1960 เพื่อต้องการทราบว่า การสอนทางโทรทัศน์จะให้ผลดีแก่นักเรียนหรือไม่ และจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนได้มากขึ้นเพียงใด เขาได้ทดลองกับนักเรียน 7 ชั้น ตั้งแต่ประมาณ 90 - 135 คน ให้นักเรียนเรียนวิชาประวัติศาสตร์อเมริกัน วิทยาศาสตร์เบื้องต้น การอ่านเลขคณิต และภาษาต่างประเทศจากโทรทัศน์ แล้วทดสอบด้วยข้อสอบมาตรฐานของสตอดดาร์ด (Stoddard Test) ผลที่ได้ปรากฏว่า เมื่อทำการทดสอบครั้งที่สองมีเพียงสองชั้นที่ได้คะแนนต่ำกว่าการทดสอบครั้งแรก การเรียนในห้องเรียนขนาดใหญ่ก็เหมือนกับการเรียนในห้องเรียนธรรมดาทั่วไป เพราะได้ผลไม่แตกต่างกัน ทุกวิชาที่สอนทางโทรทัศน์ได้ผลดีเช่นกัน

ชาวสวอลเดอร์ (Schwarzwalder. 1961 : 1 - 29) ได้สำรวจว่า การใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนจะเพิ่มพูนความรู้ให้แก่เด็กหรือไม่ เขาได้ศึกษากลวิธีต่าง ๆ ในการจัดการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลปรากฏว่าครูโทรทัศน์ได้ช่วยแบ่งเบาภาระครูที่สอนในชั้นเรียนธรรมดาในด้านการจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ไปอย่างมาก และทัศนวิสัยที่ครูโทรทัศน์ใช้ประกอบการสอนช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มขึ้นมากกว่าทัศนวิสัยที่ครูในห้องเรียนใช้ประกอบการสอน เขาสรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนจากโทรทัศน์ ได้รับความรู้มากกว่านักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนธรรมดา

การ์เนอร์ (Garner. 1962 : 160) ได้ประเมินผลการสอนทางโทรทัศน์ วงจรปิด โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนคอร์ทแลนด์ นักเรียน เหล่านี้ได้เรียนวิชานี้จากโทรทัศน์ทุกวัน เพื่อฝึกฝนทักษะในการอ่านและให้เข้าใจคำศัพท์ ผลปรากฏว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านอยู่ในระดับต่ำ ได้รับความรู้ในการอ่าน เพิ่มขึ้นมากกว่าการเรียนในชั้นเรียนธรรมดา

ชเรมม์ (Schramm. 1962 : 153) ได้รวบรวมผลการทดลองเปรียบเทียบ ผลการสอนทางโทรทัศน์กับวิธีการสอนของครูประจำชั้น เปรียบเทียบกันโดยใช้ข้อสอบ มาตรฐานปรากฏผลว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างการเรียนจากโทรทัศน์กับการเรียน ในชั้นเรียนธรรมดา แต่แสดงให้เห็นว่า โทรทัศน์มีส่วนทำให้นักเรียนมีประสบการณ์กว้าง ขวากว่าเรียนในชั้นเรียนธรรมดา คือ นักเรียน 65 % ที่ไม่มีความแตกต่างกัน 21 % เรียนได้ผลดีกว่า และ 14 % ที่เรียนได้ผลน้อยกว่า

ต่อมาในปี 1968 ฮาริงตัน และ นอบเลตต์ (Harrington and Knoblette. 1968 : 40 - 45) แห่งมหาวิทยาลัยอินเดียนา และ มหาวิทยาลัยเคนตักกี ได้ทำ การวิจัยร่วมกันเรื่อง Instructional Closed Circuit Television ปรากฏว่าหลังจากการรวบรวมข้อมูลจาก 7 โรงเรียนที่เรียนวิชาธุรกิจ ในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม สรุปผลการเรียนแตกต่างกันไปบ้าง โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย กลุ่มทดลองมีผลทางการเรียนดีกว่าเล็กน้อย ต่อมาสมิธ (Smith. 1968 : 18-23) ได้ศึกษาการทดลองสอนวิชาคณิตศาสตร์ และพลศึกษา ปรากฏว่า การเรียนวิชา คณิตศาสตร์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน แต่การเรียนวิชาพลศึกษา ของกลุ่มทดลอง เรียนได้ผลดีกว่ากลุ่มควบคุม

จากผลการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่าโทรทัศน์มีคุณค่าในการเรียนการสอนในทุกระดับ การศึกษาและสามารถใช้แก้ปัญหาทางการศึกษาในเรื่องการขาดแคลนครูและขยายแหล่ง ทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างดี

2. การวิจัยเปรียบเทียบผลกับสื่ออื่น

การวิจัยเปรียบเทียบผลของการสอน โดยใช้โทรทัศน์กับสื่ออื่นที่ไม่ใช่การสอนของครูนั้นมีเพียงประปราย ตัวอย่างโคแก การวิจัยของ บาริ และ เวสเลย์ ในปี 1959 ซึ่งพบว่าการสอนข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันทางโทรทัศน์ก่อให้เกิดการเรียนรู้ข้อเท็จจริงมากกว่ารายการทอล์กโชว์เกี่ยวกับที่เสนอทางวิทยุ โดยที่ผู้ร่างบทก็ใช้คนเดียวกัน และมีความสามารถในการเขียนบททั้งโทรทัศน์และวิทยุให้เน้นจุดต่าง ๆ ของเรื่องราว โดยที่ก็เพิ่มขึ้นตามลักษณะของสื่อที่ใช้ (เบรื่อง กุญ 2519 : 33 - 34)

3. การวิจัยวิธีใช้โทรทัศน์ในการเรียนการสอน

การวิจัยวิธีใช้สื่อการสอนมุ่งที่จะหาวิธีการใช้โทรทัศน์ให้บังเกิดผลดีแก่การสอนมากที่สุด โดยการโทรทัศน์ล้วน หรือสอนโดยใช้โทรทัศน์ควบคู่ไปกับสื่ออื่น ๆ การวิจัยวิธีใช้ดังนี้

การี (Garry. 1961 : 22 - 23) ทำการวิจัยกับนักเรียนเกรดห้า จำนวน 90 ห้องเรียน โดยวิธีการหลายอย่างคือ

- ก. ใช้โทรทัศน์เริ่มบทเรียน เปรียบเทียบกับการใช้โทรทัศน์ปิดท้ายบทเรียน
- ข. ครูใช้คู่มือโทรทัศน์เปรียบเทียบกับหรือไม่ใช้คู่มือ
- ค. การให้การบ้านเหมือนกันทุกคน เปรียบเทียบกับการส่งเสริมให้ทำ

โครงการเป็นรายบุคคล

ง. ครูที่จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในวิชาวิทยาศาสตร์ เปรียบเทียบกับครูที่ไม่จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับวิธีใช้สื่ออย่างใด

นักเรียนของกลุ่มควบคุมเรียนจากการสอนทางโทรทัศน์ โดยไม่สอนอะไรที่เกี่ยวข้องอีก ผลการทดสอบความรู้ วิทยาศาสตร์ ศัพท์วิทยาศาสตร์ เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์มาตรฐานทางวิทยาศาสตร์ ปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม ในด้านความรู้ทางวิทยาศาสตร์และศัพท์วิทยาศาสตร์ แต่สำหรับในด้านการใช้เหตุผลทาง

วิทยาศาสตร์ไม่เป็นเช่นนั้น ยิ่งกว่านั้นในการใช้โทรทัศน์เปิดท้ายบทเรียน ผลปรากฏว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนนั้น ไม่ต่างกันคือ เรียนรู้ได้ดีกว่าการฝึกอบรมครูที่จัดให้โดยการประชุมหรือปฏิบัติการ ไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างในผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนแต่อย่างใด ท้ายที่สุดครูใช้แนวทางการสั่ง เชปและขอ เสนอแนะจากคู่มือสำหรับกิจกรรมการเรียนส่งผลที่ไม่แตกต่างจากครูที่ใช้คู่มือละเอียดยก

ไบรอัน (Bryan. 1961 : 74-75) ได้ใช้โทรทัศน์สอนวิชาเคมีและฟิสิกส์ระดับมัธยมปลายเสริม

- ก. การเรียนทางไปรษณีย์
- ข. การสอนของครูกับนักเรียนตัวต่อตัว
- ค. การเรียนทางไปรษณีย์กับการสอนตัวต่อตัว

เขารายงานผลวิจัยดังกล่าวว่า แม้การเปรียบเทียบผลของวิธีต่าง ๆ ในวิชาฟิสิกส์จะสรุปแน่นอนไม่ได้ แต่สำหรับวิชาเคมีนั้นปรากฏว่ากลุ่มที่เรียนทางโทรทัศน์ เสริมการเรียนทางไปรษณีย์ควบกับการสอนตัวต่อตัว เรียนรู้ได้ดีกว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้โทรทัศน์เสริมการเรียนทางไปรษณีย์หรือการสอนตัวต่อตัว เพียงอย่างเดียว

ชรามและโอเบอโฮลเซอร์ (Schramm and Oberholzer. 1964:1-15) ทดลองกับนักเรียนเกรดห้าและหกกว่า 12,000 คน ใช้เวลาในการวิจัย 3 ปี พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนให้บูรณาการกับการสอนภาษาสเปนระดับประถมศึกษาทางโทรทัศน์ ให้ผลที่แตกต่างกันไปตามระดับของชั้น สำหรับนักเรียนเกรดห้า วิธีที่เรียนโทรทัศน์เข้ากับการสอนโดยตรง การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ป้อนข้อมูลย้อนกลับ และให้ผู้ปกครองทางบ้านช่วยอีกทางหนึ่งให้ผลดีที่สุด สำหรับนักเรียนเกรดหกนั้น วิธีที่รวมโทรทัศน์เข้ากับการสอนของครูโดยตรง การเรียนด้วยตนเองแบบโปรแกรมการใช้ภาษาสเปน และการรวมมือจากผู้ปกครองนับว่าให้ผลดีที่สุด ประการสุดท้ายในการสอนภาษาสเปนด้วยโทรทัศน์นั้น การให้เรียนด้วยตนเองแบบโปรแกรมผนวกกับการสอนจากครูโดยตรง ให้ผลดีกว่าวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียว คอมาเฮมัน (Hayman. 1964:240) ได้วิจัยการสอนภาษาสเปนทางโทรทัศน์กับกลุ่มตัวอย่าง

ของนักเรียนเกรดห้าและหกจำนวน 13,000 คน พบว่าการดูโทรทัศน์ซ้ำอีกเป็นครั้งที่สอง โดยไม่มีการสอนเพิ่มเติม จะให้ผลการเรียนรู้สูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับมีการสอนอย่างอื่นอีก

4. การวิจัยความรูพื้นฐาน

การวิจัยความรูพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ต่าง ๆ ของผู้เรียนและเงื่อนไขการเรียนรูซึ่งสัมพันธ์กับสื่อ เกี่ยวกับเรื่องนี้มหาวิทยาลัยแอละแบมา (University of Alabama. 1964 : 81-82) ได้ทำการวิจัยผลการสอนวิชาเคมีระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนที่แอละแบมาทางโทรทัศน์ พบว่าการเรียนรู้บางส่วนขึ้นอยู่กับเชื้อชาติ นั่นคือนักเรียนผิวขาวที่เรียนจากโทรทัศน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนผิวขาวที่ไม่ใช้โทรทัศน์ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนผิวขาวกลับปรากฏว่าตรงกันข้าม และในการวิจัยเดียวกันนี้เอง เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเครื่องมือทดลองที่ติดกับเครื่องมือทดลองที่ไม่ติด มีความสัมพันธ์ต่อผลการสอนเคมีโดยโทรทัศน์และโดยการสอนโดยตรง ในกรณีของกลุ่มที่ใช้เครื่องมืออย่างใด พวกที่ไม่ดูโทรทัศน์เรียนได้ดีกว่าพวกที่ดูโทรทัศน์สำหรับนักเรียนผิวขาวซึ่งใช้เครื่องมือไม่ติด ผลกลับเป็นตรงกันข้าม

กรอเพอร์และลัมส์เด้น (Groppe and Lumsdaine. 1960 : 83 - 84) ได้ศึกษาถึงการใช้การสนองตอบของนักเรียนเพื่อความสามารถทางการเรียนรู้จากการสอนทางโทรทัศน์ เขาศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเกรดหก กับเกรดเจ็ดที่เรียนจากโทรทัศน์ ซึ่งนักเรียนต้องสนองตอบด้วยการเขียนและการคิด กับนักเรียนไม่ต้องสนองตอบตอบเรียนทางโทรทัศน์ ผลการเปรียบเทียบปรากฏว่ากลุ่มที่สนองตอบอย่างแข็งขันเรียนรู้ได้ดีกว่ากลุ่มที่ไม่มีการสนองตอบ แต่ในลักษณะนี้จะปรากฏอีกในการวัดความคงอยู่ของการเรียนรู้ซึ่งวัดหลังจากการวัดครั้งสุดท้ายหนึ่งสัปดาห์ครั้ง ผลการวิจัยนี้ได้รับการยืนยันอีกในการวิจัยครั้งที่สอง ในปี 1961 (Groppe and Lumsdaine. 1961a: 18 - 19) โดยกระทำกับนักเรียนเกรดเจ็ดกับเกรดแปด ซึ่งปรากฏว่า จากการสอนด้วยบทเรียนโทรทัศน์

เรื่อง ปฏิกริยานิวเคลียร์และเรื่องผลของความร้อน บทเรียนที่สอนคอมพิวเตอร์ได้คิดว่านักเรียนที่ไม่สนใจคอมพิวเตอร์ เมื่อเด เป็นเช่นนี้ การวิจัยจึงกระทำเพิ่มต่อไปว่าระหว่างการสอนคอมพิวเตอร์บทเรียนโทรทัศน์ ด้วยวิธีเขียนกับด้วยวิธีคิด ผลจะเป็นอย่างไร จากการวิจัยต่อมา บัญญัติคนเดิม (Groppe and Lumsdaine. 1961b : 33-34) ได้ชี้ให้เห็นว่านักเรียนที่ไม่ได้สนใจคอมพิวเตอร์ จากบทเรียนเดียวกันในกรณีที่ไม่ได้จับคอมพิวเตอร์เป็นแบบโปรแกรม หรือจัดลำดับข้อเนื้อ เป็นพิเศษ การเรียนรู้ของกลุ่มที่สนใจคอมพิวเตอร์กับกลุ่มที่ไม่สนใจคอมพิวเตอร์ ไม่มีความแตกต่างกัน เป็นเหตุให้ผู้วิจัยสรุปว่า มีรากฐานอยู่น้อยสำหรับการที่จะเชื่อได้ว่าเพียงแต่การจัดหรือสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน โดยไม่ใช่วิธีอื่นที่ช่วยให้มั่นใจว่าเขาสามารถคอมพิวเตอร์ได้ถูกต้อง จะทำให้การ สอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในการสำรวจผลหรือสภาวะหรือเงื่อนไขของการเรียนรู้ที่มีต่อการ เรียนจากโทรทัศน์ จอห์นสัน (Johnson. 1960 : 140 - 146) เปรียบเทียบการสอนทักษะการฟังทางโทรทัศน์ ระหว่างสภาวะที่มีผู้เรียนรู้ในห้องส่งกับครูโทรทัศน์ เพื่อให้มีการตอบกลับด้วย กับสภาวะที่ครูโทรทัศน์สอนอยู่คนเดียวในห้องส่ง ผลของการวิจัยปรากฏว่า ภายใต้สภาวะทั้งสองดังกล่าว ไม่มีความแตกต่างระหว่างผลที่เกิดขึ้นอย่างสำคัญแต่อย่างใด

จากการศึกษาบทวนการวิจัยทางโทรทัศน์ ซึ่งคุมะตะ (Kumata. 1960 : 176 - 192) ทำให้ปรากฏว่าผลการวิจัยหลายการวิจัยสนับสนุน ข้อค้นพบดังกล่าวนี้ อย่างไรก็ตามเขาได้ชี้ให้เห็นว่าเครื่องมือซึ่งมีไว้ให้เรียนรู้ตามครูได้กลางคั่นนั้น ไม่ค่อยมีใครใช้กัน และอาจเป็นสิ่งที่ไม่นักที่จะให้แทนปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียน การศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของการเสนอบทเรียนทางโทรทัศน์ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ชาวซวอลเดอร์ (Scharzwald. 1961 : 29 - 30) พบว่า ภาพที่ได้รับการเสริมแรง ด้วยวัสดุการสอนต่าง ๆ ตลอดจนความต่อเนื่องของภาพซึ่งกลิ้งไปตามลำดับที่วางแผนไว้ ส่งผลต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์ของนักเรียนเกรดห้าเป็นอย่างมาก

ข. การวิจัยเกี่ยวกับโทรทัศน์ศึกษาในประเทศไทย

การวิจัยเกี่ยวกับโทรทัศน์ศึกษาในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นการสำรวจสถานะภาพและความต้องการ การใช้โทรทัศน์ศึกษา มีการวิจัยเพื่อหาคุณค่าและเปรียบเทียบกับสื่ออื่นบ้าง ส่วนการวิจัยพื้นฐานไม่ปรากฏว่ามีการวิจัย

ในปี พ.ศ. 2509 ประณีต โรหิตะปการ (ประณีต โรหิตะปการ 2509:108) ได้ศึกษาเรื่องการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ในชั้นประถมศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพ โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูผู้ใช้โทรทัศน์ ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนละ 1 ฉบับ และส่งข้อทดสอบวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอนทางโทรทัศน์ไปยังนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 374 คน ผลการวิจัยปรากฏว่าโทรทัศน์ประกอบการสอนได้ผลดีพอใช้ ต่อมา พิมพ์ใจ สุวรรณรัฐ (พิมพ์ใจ สุวรรณรัฐ 2511 : 73 - 84) ได้ศึกษาเรื่องการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนเทศบาลกรุงเทพ ปีการศึกษา 2510 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษจากโทรทัศน์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จัดอยู่ในระดับกลาง แต่ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จัดอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง

นอกจากการวิจัยดังกล่าวแสดงว่าโทรทัศน์มีคุณค่าในการเรียนการสอน และมีแนวโน้มว่าในระดับชั้นที่สูงขึ้นจะก่อให้เกิดการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งต่อมามีงานวิจัยของ สำนวน มณีเรือง (สำนวน มณีเรือง 2513 : 55) ได้สำรวจการใช้โทรทัศน์การสอนที่วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยออกแบบสอบถาม นักศึกษา ป.ศ. ปีที่ 2 และปีที่ 4 ที่เรียนทางโทรทัศน์ ผลการสำรวจปรากฏว่า นักศึกษาสนใจการเรียนทางโทรทัศน์มากกว่าเรียนในชั้นธรรมดา ทำให้เอาใจใส่บทเรียนและมีความรับผิดชอบตัวเองมากกว่าเดิม

การวิจัยต่อมาเป็นการวิจัยหาประสิทธิภาพของโทรทัศน์เมื่อเทียบกับการสอนของครู ด้วยวิธีบรรยายและเปรียบเทียบกับสื่ออื่น

วณิ รัตนวงศ์ (วณิ รัตนวงศ์ 2514 : 43) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบผลการสอน วิชาสังคมศึกษาในวิทยาลัยครู โดยใช้เทปกับการสอน โดยไม่ใช้

วิธีโอเทป โดยนำบทเรียนที่ทำการทดลองไปสอนแก่นักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาการ
ศึกษา 2 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน ซึ่งมีความสามารถทางสติปัญญา เท่ากับเรียนจากครูคนเดียวกัน
กลุ่มละ 5 ครั้ง แล้วทำการทดสอบ ผลปรากฏว่านักเรียนทั้งสองกลุ่ม มีผลการเรียนไม่แตกต่างกัน
และในปีเดียวกัน สุชาติ โพธิ์วิทย์ (สุชาติ โพธิ์วิทย์ 2515 : 53 - 57) ได้ทำการทดลอง
เปรียบเทียบผลการสอนวิทยาศาสตร์ทั่วไปโดยวิธีใช้โทรทัศน์วงจรปิดกับวิธีบรรยายโดยทดลองกับ
นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 172 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า
ผลการเรียนของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

ในปี พ.ศ. 2516 โอภาส ศรีสะอาด (โอภาส ศรีสะอาด 2516 : 101) ได้ทำ
การวิจัยเรื่อง การสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา โดยใช้โทรทัศน์
วงจรปิด โดยทดลองกับนักเรียนชั้น ป.กศ.ปีที่ 2 แบ่งจำนวน 4 กลุ่ม 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มควบคุม
อีก 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลองนักเรียนกลุ่มละ 30 คน ทั้ง 4 กลุ่ม แบ่งเป็น 2 คู่ มีกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุมอย่างละ 1 กลุ่ม เป็น 1 คู่ แต่ละคู่จัดให้มีคะแนนความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
วิชาวิทยาศาสตร์เท่ากัน ในกลุ่มควบคุมทั้ง 2 กลุ่ม เรียนจากครูโดยตรง ขณะเดียวกันบันทึก
การสอนทั้งหมดไว้ ให้กลุ่มทดลองเรียนจากเทปบันทึกภาพในชั่วโมงถัดไปทำการทดลอง 8 ครั้ง
หลังจากทดลองแต่ละครั้ง ให้นักเรียนทำข้อทดสอบวัดความเข้าใจ และความจำที่มอบให้เรียน
นั้น ๆ ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบ นำมาทดสอบความแตกต่างของความมีนัยสำคัญ ผลการวิจัย
สรุปว่า การเรียนโดยทั่วไปของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน แต่มิเรียน
ที่เกี่ยวกับการคิดคำนวณ เรียนจากครูโดยตรงให้ผลดีกว่าการเรียนจากโทรทัศน์

นอกจากการวิจัยเปรียบเทียบกับการสอนของครูแล้ว ได้มีผู้วิจัยเปรียบเทียบประสิทธิภาพ
ของโทรทัศน์กับสื่ออื่น คือ กุสิต วิชัยภิมู (กุสิต วิชัยภิมู 2514 : 26) ได้ทำการวิจัย
เปรียบเทียบผลของการใช้เทปโทรทัศน์กับการสอนจริง และการใช้ภาพยนตร์ลำดับประกอบการ
สอนจริงและการใช้ภาพยนตร์ลำดับประกอบการสอนแบบธรรมชาติ โดยทดลองกับนักศึกษาชั้น
ป.กศ. ปีที่ 1 จำนวน 90 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน ในปี 2521 ปราโมทย์ เทพพลลภ (ปราโมทย์ เทพพลลภ

2521 : 30 - 32) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น โดยวิธีเรียนด้วยตนเอง จากเทปโทรทัศน์ สไลด์เทป และการเรียนในชั้นตามปกติ โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมแบบประสม ในกรุงเทพมหานคร 3 โรงเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า ปริมาณการเรียนรู้ในวิชาอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น จากการเรียนด้วยเทปโทรทัศน์หรือสไลด์เทป กับปริมาณการเรียนรู้จากการเรียนกับครูในตามปกติ ไม่แตกต่างกัน และปริมาณการเรียนรู้จากเทปโทรทัศน์กับจากสไลด์เทปไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าว คือ การวิจัยประสิทธิภาพของโทรทัศน์ โดยเปรียบเทียบกับการสอนของครูหรือเปรียบเทียบกับสื่ออื่นก็ตาม ปรากฏว่ามักจะไม่แตกต่างจากการสอนโดยครู โดยวิธีปกติ หรือการใช้สื่ออื่น ทั้ง ๆ ที่เมื่อพิจารณางานวิจัยทางด้านผลึกของโทรทัศน์ และคุณค่าของโทรทัศน์แล้ว โทรทัศน์น่าจะมีประสิทธิภาพดีกว่า ดังนั้นจึงควรที่จะศึกษาถึงองค์ประกอบบางประการในการเลือกวิธีการและวิธีการนำเสนอโทรทัศน์

สรุปเอกสารอ้างอิงและผลการวิจัยที่นำเข้าสู่หัวข้อการวิจัย การกำหนดตัวแปรและการตั้งสมมติฐานการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เลือกทำกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 เพราะโทรทัศน์สามารถให้การศึกษาทุกระดับ (ชม ภูมิภาค 2515 : 50, Hancock. 1973 : 18)
2. จากเอกสารอ้างอิงและการวิจัยทำให้ทราบว่า โทรทัศน์เป็นสื่อการสอนมีคุณสมบัติเหมาะสมในการเรียนการสอนในทุกลักษณะและทุกระดับการศึกษา (Hancock. 1973 : 18 - 19)
3. ผลการวิจัยโทรทัศน์การสอนให้ผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างหรือเท่าเทียมกับการสอนด้วยวิธีบรรยายและสื่ออื่น ๆ (Schramm. 1962 : 153)
4. จากเอกสารเกี่ยวกับขบวนการเลือกวิธีการโทรทัศน์การสอนทำให้ทราบว่าในการเลือกวิธีการโทรทัศน์การสอนนั้น เทคนิคบางประการส่งผลต่อทเรียนมาก จึงต้องคำนึง

ถึงขบวนการผลิตรายการด้านเทคนิคด้วย (พินิต วันโน 2520 : 9 - 10)

จากเอกสารและการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดตัวแปรและ
ตั้งสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนที่มีผลต่อภาคตัดคว่ำ
ลำดับภาพแบบตัดภาพต่อเนื่อง, ตัดภาพพัฒนา, ภาพจากซ้ายจากขวา, ภาพจาก
จากขวา, ภาพจากบนล่าง, ภาพจากล่างบน และภาพซ้อนภาพ ของผู้ชมกับความหมาย
ตามหลักการของการผลิตรายการโทรทัศน์แตกต่างกัน
2. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา
สถานที่ และระยะทาง ระหว่างผู้ชมที่เป็นเพศชาย และผู้ชมที่เป็นเพศหญิง แตกต่างกัน
3. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา
สถานที่ และระยะทาง ระหว่างผู้ชมที่อายุมากและผู้ชมที่อายุน้อย แตกต่างกัน
4. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง
เวลา สถานที่ และระยะทาง ระหว่างผู้ชมที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงและระดับคะแนน
เฉลี่ยสะสมต่ำ แตกต่างกัน.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการทดลอง

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 - 4 ซึ่งเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2524 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 60 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และผ่านการทดสอบว่าสายตาปกติ

การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง

ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน นำมาแยกออกเป็น 2 กลุ่มโดยวิธีสุ่มกลุ่มละ 30 คน เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) อีกครั้งหนึ่ง กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการทดลองดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	รวม
ชาย	14	8	22
หญิง	16	22	38
รวม	30	30	60

ตาราง 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	รวม
อายุมาก	5	5	10
อายุน้อย	25	25	50
รวม	30	30	60

ตาราง 3 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	รวม
ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม สูง	11	20	31
ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำ	19	10	29
รวม	30	30	60

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ใช้เครื่องมือที่เป็นรายการโทรทัศน์การสอนโดยบันทึกด้วยเทปโทรทัศน์ (Video Tape) ชนิดขาวดำ ไม่มีเสียงและแบบทดสอบผลการรับรู้ความหมายของภาพที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ ซึ่งมีลำดับการสร้างเครื่องมือดังนี้

ก. การสร้างรายการโทรทัศน์การสอน

กำหนดเค้าโครงลักษณะขนาดของภาพและแบบการตัดต่อเพื่อเขียนบทโทรทัศน์ทั้งหมด 7 ตอน มีความยาวตอนละ 2 นาที โดยกำหนดให้ในแต่ละตอนมีการตัดต่อเพียงแบบเดียวรวม 7 แบบ ตามวิธีการของ มิลเลอร์สัน (Millerson. 1974 : 298-304) ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 แบบตัดภาพต่อเนื่อง (Continuity Cutting)

ตอนที่ 2 แบบตัดภาพฉับพลัน (Dynamic Cutting)

ตอนที่ 3 แบบภาพจางเข้าจางออกเร็ว (Fast Fade-in, Fast Fade-out)

ตอนที่ 4 แบบภาพจางเข้าจางออกช้า (Slow Fade-in, Slow Fade out)

ตอนที่ 5 แบบภาพจางซ้อนเร็ว (Quick Dissolve)

ตอนที่ 6 แบบภาพจางซ้อนช้า (Slow Dissolve)

ตอนที่ 7 แบบภาพซ้อนภาพ (Superimposition)

ข. การสร้างแบบทดสอบการรับรู้ความหมายของภาพที่เกี่ยวข้องกับเวลา สถานที่ และระยะทางที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ ของรายการโทรทัศน์

จุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบการรับรู้ความหมายจากการตัดต่อแบบต่าง ๆ ของรายการโทรทัศน์การสอน เพื่อทดสอบว่าผู้ชมสามารถรับรู้ความหมายของภาพในแต่ละฉากที่เปลี่ยนไปนั้น เปลี่ยนช่วงเวลาในเรื่องเร็วช้า เปลี่ยนสถานที่ไปจากเดิมหรือไม่ และระยะทางระหว่างเหตุการณ์แรกกับเหตุการณ์หลังเกิดขึ้นใกล้หรือไกลกัน โดยมีแบบทดสอบทั้งหมด 10 ข้อ แต่ละข้อมี 4 ตัวเลือก เป็นข้อสอบชุดเดียวกันทั้ง 7 ตอน

การวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. นำบทโทรทัศน์ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางด้านการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือครั้งแรก
2. ดำเนินการผลิตรายการโดยบันทึกภาพด้วยเทปโทรทัศน์ทั้ง 7 ตอน
3. นำเครื่องมือไปทดสอบกับนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 - 4 ภาคสมทบของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 30 คน
4. นำคะแนนจากการทดสอบที่ได้ทั้ง 30 คน มาวิเคราะห์ตามแบบการวิเคราะห์คุณภาพข้อทดสอบเป็นรายข้อตามหลัก 27 % แล้วเปิดตารางสำเร็จของ จุง เกห์ ฟาน (Fan. 1952 : 1 - 32) เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อทดสอบโดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนก .20 ขึ้นไป ข้อที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวปรับปรุงหรือตัดทิ้ง (ชาวล แพร์ทกุล 2508 : 286 - 309, อนันต์ ศรีโสภณ 2520 : 101 - 104)
5. นำแบบทดสอบที่ผ่านการทดลองแล้ว มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าความเชื่อมั่นของ คูเกอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson. KR - 20) (อนันต์ ศรีโสภณ 2520 : 53 - 55) ดังรายละเอียดในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความแปรปรวน (S^2) ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (SE_{meas}) ของแบบทดสอบ

จำนวนข้อ	N	$\bar{X}$	S^2	S	r_{tt}	SE_{meas}
10	30	6.5	1.63	1.28	.67	2.47

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบที่หาค่าความเชื่อมั่นแบบ KR - 20 ของคูเกอร์ ริชาร์ดสัน มีค่าความเชื่อมั่น .67 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ

การวัด 2.47 แบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ผู้วิจัยจึงใช้แบบทดสอบนี้ ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาอิทธิพลของตัวแปรนั้น ผู้วิจัยจะศึกษาอิทธิพลของตัวแปรแต่ละตัวโดยไม่ เกี่ยวข้องกัน ได้ดำเนินการดังนี้

1. จัดเตรียมกลุ่มตัวอย่างไว้ 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน ทำการทดลองครั้งละ 1 กลุ่ม
 2. กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มจัดการทดลองดังนี้
 - 2.1 กลุ่มควบคุม ให้ชมรายการโทรทัศน์ที่มีการตัดต่อแบบตัดภาพต่อเนื่อง แล้วทำการทดสอบทันทีหลังจากรายการโทรทัศน์จบลง
 - 2.2 กลุ่มทดลอง ให้ชมรายการโทรทัศน์ที่มีการตัดต่อแบบตัดภาพฉับพลัน, แบบภาพจางเข้าจางออกเร็ว, แบบภาพจางเข้าจางออกช้า, แบบภาพจางซ้อนเร็ว, แบบภาพจางซ้อนช้าและแบบภาพซ้อนภาพ โดยทำการทดสอบทันทีที่ชมรายการแต่ละตอนจบลง
3. นำแบบทดสอบมากรวบรวมให้คะแนน ข้อตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบเกิน 1 ข้อให้คะแนน 0 คะแนน แล้วนำข้อมูลที่ได้เป็นคะแนน มาวิเคราะห์หาค่าตอบ จากสมมุติฐานโดยวิธีการทางสถิติ

เวลาในการทดสอบ

ทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่าง โดยให้ชมรายการโทรทัศน์ตอนละ 2 นาที และทำแบบทดสอบต่อจากนั้นอีกตอนละ 13 นาที ดังนั้นแต่ละตอนของรายการใช้เวลาทดสอบรวม 15 นาที

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. การวิเคราะห์แบบทดสอบใช้เทคนิค 27 % ของ จู เกห์ ฟาน (Fan. 1952 : 1 - 32).
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ จากสูตร $KR = 20$ ของ กูเกอร์-ริชาร์ดสัน (อนันต์ ศรีโสภณ 2520 : 53 - 55)
3. หาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด (SE_{meas})
4. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสององค์ประกอบ (Two Way ANOVA) (อนันต์ ศรีโสภณ 2521 : 264 - 275)
5. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยแต่ละคู่ตามตัวแปรที่ศึกษากด้วยสถิติ Newman - Keulas Method test หลังจากทดสอบสมมุติฐานด้วย F - test แล้ว ผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ. (Winer. 1977 : 528 - 535)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

A_1	แทน	การตัดต่อแบบตัดภาพต่อเนื่อง
A_2	แทน	การตัดต่อแบบตัดภาพฉับพลัน
A_3	แทน	การตัดต่อแบบภาพจางเข้า, จางออกเร็ว
A_4	แทน	การตัดต่อแบบภาพจางเข้าจางออกช้า
A_5	แทน	การตัดต่อแบบภาพจางซ้อนเร็ว
A_6	แทน	การตัดต่อแบบภาพจางซ้อนช้า
A_7	แทน	การตัดต่อแบบภาพซ้อนภาพ
N	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

หลังจากนำแบบทดสอบไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวมค่าสถิติพื้นฐานต่าง ๆ มาวิเคราะห์ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐาน จากการทดสอบการรับรู้ความหมายภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์ การสอนที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ

การตัดต่อ วิธีตัดต่อ	A_1	A_2	A_3	A_4	A_5	A_6	A_7
N	30	30	30	30	30	30	30
$\bar{X}$	5.10	5.26	4.16	3.16	5.73	3.06	4.30
S	4.43	2.96	2.35	0.97	2.68	1.58	2.14

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า คะแนนจากการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์ที่ใช้การตัดต่อแบบภาพจางซ้อนเร็ว มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการตัดต่อแบบตัดภาพฉับพลัน, แบบตัดภาพต่อเนื่อง, แบบภาพซ้อนภาพ, แบบภาพจางเข้าจางออกเร็ว, แบบภาพจางเข้าจางออกช้าตามลำดับ และการตัดต่อแบบภาพจางซ้อนช้า มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐาน จากการทดสอบการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์ ที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ จำแนกตามเพศ

เพศ	ค่าสถิติ	A ₁	A ₂	A ₃	A ₄	A ₅	A ₆	A ₇
ชาย	N	14	8	8	8	8	8	8
	$\bar{X}$	4.50	4.75	3.00	3.50	5.50	2.50	3.62
	S	2.22	1.47	1.32	1.11	1.65	1.22	1.79
หญิง	N	16	22	22	22	22	22	22
	$\bar{X}$	5.62	5.45	4.59	3.04	5.81	3.27	4.54
	S	1.76	1.72	1.33	0.87	1.58	1.17	1.19

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า เพศชายมีคะแนนจากการรับรู้ความหมายของภาพที่ใช้การตัดต่อแบบภาพจางซ้อนเร็วมีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือแบบตัดภาพฉับพลัน, แบบตัดภาพต่อเนื่อง, แบบภาพซ้อนภาพ, แบบภาพจางเข้าจางออกช้า และแบบภาพจางเข้าจางออกเร็ว แบบที่มีค่าคะแนนต่ำสุดคือ การตัดต่อแบบภาพจางซ้อนช้า ส่วนเพศหญิงรับรู้ความหมายของภาพที่ใช้การตัดต่อแบบภาพจางซ้อนเร็ว มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือแบบตัดภาพต่อเนื่อง, แบบตัดภาพฉับพลัน, แบบภาพจางเข้าจางออกเร็ว, แบบภาพซ้อนภาพ

และแบบภาพจางซ่อนเร้นตามลำดับ แบบคัดลอกที่ไคคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือแบบภาพจางเข้า
จางออกเร็ว เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างคะแนนเฉลี่ยของเพศชายและหญิง คะแนนที่ได้
จากการคัดลอกแบบต่าง ๆ เป็นดังนี้คือ แบบคัดภาพทอเนื่อง เพศหญิงไคคะแนนเฉลี่ยสูง
กว่าเพศชาย แบบคัดภาพพิมพ์ดิน เพศหญิงไคคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย แบบภาพจาง
เข้าจางออกเร็ว เพศหญิงไคคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย แบบภาพจางเข้าจางออกช้า
เพศชายไคคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเพศหญิง แบบภาพจางซ่อนเร็ว เพศหญิงไคคะแนนเฉลี่ยสูง
กว่าเพศชาย แบบภาพจางซ่อนช้า เพศหญิงไคคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย และแบบภาพ
ซ่อนภาพเพศหญิงไคคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบผลการรับรู้
ความหมายของภาพที่ใช้การคัดลอกแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์แต่ละแบบ ระหว่างเพศชายและ
เพศหญิงแล้ว จะเห็นว่าแตกต่างกันและมีแนวโน้มว่าเพศหญิงรับรู้ในแง่แบบใดดีกว่าเพศ
ชาย

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานจากการทดสอบการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการ
โทรทัศน์ที่ใช้การคัดลอกแบบต่าง ๆ จำแนกตามระดับอายุ

ระดับอายุ	ค่าสถิติ	A ₁	A ₂	A ₃	A ₄	A ₅	A ₆	A ₇
อายุมาก	N	5	5	5	5	5	5	5
	$\bar{X}$	5.40	4.40	3.20	3.40	4.60	2.40	4.60
	S	1.62	1.35	1.60	0.80	1.74	0.80	1.62
อายุน้อย	N	25	25	25	25	25	25	25
	$\bar{X}$	5.04	5.44	4.36	3.12	5.96	3.20	4.32
	S	2.14	1.69	1.41	0.99	1.48	1.26	1.43

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มอายุมาก มีคะแนนเฉลี่ย ผลการรับรู้ ความหมายของภาพที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์แบบทัศนภาพต่อเนื่องสูงสุด รองลงมาคือแบบภาพจางซ้อนเร็วและแบบภาพซ้อนภาพ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ตามาคือ แบบทัศนภาพฉับพลัน แบบภาพจางเข้าจางออกช้า แบบภาพจางเข้าจางออกเร็ว และแบบ การตัดต่อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ แบบภาพจางซ้อนช้า สำหรับกลุ่มอายุน้อย โถ้คะแนน เฉลี่ยจากการตัดต่อภาพแบบภาพจางซ้อนเร็วสูงที่สุด รองลงมาคือแบบทัศนภาพฉับพลัน แบบ ทัศนภาพต่อเนื่อง แบบภาพจางเข้าจางออกเร็ว แบบภาพซ้อนภาพ และแบบภาพจางเข้า จางออกช้า ส่วนการตัดต่อแบบที่โถ้คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือแบบภาพจางซ้อนช้า เมื่อเปรียบเทียบ ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มอายุมาก และกลุ่มอายุน้อยจะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยที่โถ้ จากผลการรับรู้ความหมายของภาพที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ เป็นดังนี้คือ แบบทัศนภาพต่อ นื่อง กลุ่มอายุมากโถ้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุน้อย แบบทัศนภาพฉับพลัน กลุ่มอายุน้อย โถ้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุมาก แบบภาพจางเข้าจางออกเร็ว กลุ่มอายุน้อยโถ้คะแนน เฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุมาก แบบภาพจางเข้าจางออกช้ากลุ่มอายุมากโถ้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มอายุน้อย แบบภาพจางซ้อนเร็ว กลุ่มอายุน้อยโถ้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุมาก แบบภาพจางซ้อนช้า กลุ่มอายุน้อยโถ้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุมาก และแบบภาพซ้อนภาพ กลุ่มอายุมากโถ้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุน้อย ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบผลการรับรู้ภาพที่ใช้ การตัดต่อแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์ระหว่างกลุ่มอายุมากและกลุ่มอายุน้อยแล้ว จะเห็นว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยทุกแบบไม่ต่างกันมากนัก

ตาราง 8 ค่าสถิติพื้นฐานจากผลการทดสอบ การรับรู้ความหมายของภาพของแบบรายการโทรทัศน์ ที่ใช้การคัดลอกแบบต่าง ๆ จำนวนตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

กลุ่ม	ค่าสถิติ	Δ_1	Δ_2	Δ_3	Δ_4	Δ_5	Δ_6	Δ_7
ระดับ	N	11	20	20	20	20	20	20
คะแนนเฉลี่ยสะสม	$\bar{X}$	5.90	5.35	4.25	3.30	5.35	3.45	4.35
สูง	S	2.39	1.62	1.17	0.95	1.62	1.20	1.42
ระดับ	N	19	10	10	10	10	10	10
คะแนนเฉลี่ยสะสม	$\bar{X}$	4.78	5.10	4.00	2.90	6.50	2.30	4.20
ต่ำ	S	1.67	1.81	2.04	0.94	1.28	0.90	1.46

จากตาราง 8 แสดงว่ากลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง ได้คะแนนเฉลี่ยจากการรับรู้ความหมายของภาพที่ใช้การคัดลอกแบบคัดภาพต่อเนื่องสูงที่สุด รองลงมาคือแบบคัดภาพนับพัน และแบบภาพจางซ้อนเร็วซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ตามาคือแบบภาพซ้อนภาพ แบบภาพจางเข้าจางออกเร็ว แบบภาพจางซ้อนช้าตามลำดับ และแบบที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือแบบภาพจางเข้าจางออกช้า สำหรับกลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำได้คะแนนเฉลี่ยจากการรับรู้ความหมายของภาพที่ใช้การคัดลอกแบบภาพจางซ้อนเร็วสูงที่สุดรองลงมาคือ แบบคัดภาพนับพัน แบบคัดภาพต่อเนื่อง แบบภาพซ้อนภาพ แบบภาพจางเข้าจางออกเร็ว แบบภาพจางเข้าจางออกช้าตามลำดับ และแบบที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือแบบภาพจางซ้อนช้า

เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง และกลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการรับรู้ความหมายของภาพที่ใช้การคัดลอกแบบต่าง ๆ เป็นดังนี้คือ แบบคัดภาพต่อเนื่อง กลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ แบบคัดภาพนับพัน กลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงได้คะแนนเฉลี่ย

สูงกว่ากลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ แบบภาพจำเริญเข้าจากออกเร็ว กลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง
ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสูงสูงกว่ากลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ แบบภาพจำเริญเข้าจากออกช้ากลุ่มคะแนน
เฉลี่ยสะสมสูงต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสูงสูงกว่ากลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ แบบภาพจำเริญย้อนเร็วกลุ่ม
คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสูงสูงกว่ากลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง แบบภาพจำเริญย้อนช้า
กลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสูงสูงกว่ากลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ และแบบภาพ
ย้อนภาพ กลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยสูงสูงกว่ากลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ ดังนั้น
เมื่อเปรียบเทียบผลการรับรู้ความหมายของภาพที่ใช้การคัดลอกแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์
การสอนแต่ละแบบ ระหว่างกลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง และกลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ
แล้วจะเห็นว่าไม่มีแนวโน้มที่จะแตกต่างกันไปมากนัก

เพื่อศึกษาว่าการรับรู้ความหมายของภาพที่ใช้การคัดลอกแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์
การสอน โดยผู้ชมที่มี เพศ รัชชชา และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ต่างกันจะทำให้
การรับรู้ความหมายของภาพต่างกันจริงหรือไม่ ตลอดจนเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรต่าง ๆ
ผู้วิจัยจึงได้ทำสถิติพื้นฐานมาวิเคราะห์แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนสององศาประกอบ
ด้วยการวางต่อไปนี้

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสององศาประกอบระหว่างวิธีคัดลอก

แบบต่าง ๆ และเพศ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างวิธีคัดลอก	6	191.45	31.90	13.63**
ระหว่างเพศ	1	16.43	16.43	7.02**
ปฏิสัมพันธ์	6	21.04	3.50	1.49
ความคลาดเคลื่อน	196	459.48	2.34	
รวมทั้งหมด	209	688.40		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าวิธีการคัดลอกแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์การสอน ส่งผลต่อการรับรู้ความหมายของผู้ชม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่าเพศชายและเพศหญิง รับรู้ความหมายของภาพที่ใช้การคัดลอกแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์การสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับวิธีคัดลอกแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์การสอนที่ต่างกันกับเพศที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการรับรู้ความหมายของภาพ

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสององศาประกอบระหว่างวิธีคัดลอกแบบต่าง ๆ และระดับอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างวิธีคัดลอก	6	191.45	31.90	13.18**
ระหว่างกลุ่มอายุ	1	6.72	6.72	2.77
ปฏิสัมพันธ์	6	14.59	2.43	1
ความคลาดเคลื่อน	196	475.64	2.42	
รวมทั้งหมด	209	688.40		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่าวิธีการคัดลอกแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์การสอน ส่งผลต่อการรับรู้ของผู้ชมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้ชมกลุ่มอายุมากและกลุ่มอายุน้อยรับรู้ความหมายของภาพที่ใช้การคัดลอกแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์การสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับวิธีตัดต่อแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์การสลับที่ต่างกันกับระดับอายุที่ต่างกัน
ไม่มีผลต่อการรับรู้ความหมายของภาพ

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนขององค์ประกอบระหว่างวิธีตัดต่อ
แบบต่าง ๆ และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของครู

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างวิธีตัดต่อ	6	191.45	31.90	13.45 **
ระหว่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	1	1.36	1.86	0.78
ปฏิสัมพันธ์	6	29.20	4.86	2.05
ความคลาดเคลื่อน	196	465.82	2.37	
รวมทั้งหมด	209	688.40		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าวิธีการตัดต่อแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์การสลับ
ส่งผลการรับรู้ของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า ครูที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง และระดับ
คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ รับรู้ความหมายของภาพที่ในวิธีการตัดต่อแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์การสลับ
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับวิธีตัดต่อแบบต่าง ๆ ของโทรทัศน์การสลับที่ต่างกันกับระดับคะแนนเฉลี่ย
สะสมของครูที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการรับรู้ความหมายของภาพ

เพื่อทดสอบความแตกต่างการยอมรับระหว่างคู่ของการทดลองทั้ง 7 แบบ
ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนรายการวิธีของ Newman -
Kuals ดังตาราง 12

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างคู่ของวิธีการทดลองแบบต่าง ๆ
ของรายการโทรทัศน์การสอนทั้ง 7 แบบ

วิธีทดลอง		A ₆	A ₄	A ₃	A ₇	A ₁	A ₂	A ₅
	$\bar{X}$	3.06	3.16	4.16	4.30	5.10	5.26	5.73
A ₆	3.06	—	0.10	1.10	**	**	**	**
A ₄	3.16	—	—	1.00	1.14	**	**	**
A ₃	4.16	—	—	—	0.14	0.94	1.10	**
A ₇	4.30	—	—	—	—	0.80	0.96	**
A ₁	5.10	—	—	—	—	—	0.16	0.63
A ₂	5.26	—	—	—	—	—	—	0.47
A ₅	5.73	—	—	—	—	—	—	—

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงว่าวิธีทดลองแบบภาพจริงซ้อนเร็วส่งผลต่อการรับรู้ความหมาย
ของผู้ชมดีกว่าวิธีทดลองแบบภาพจริงซ้อนช้า, แบบภาพจริงเข้าจากจอขวา, แบบภาพจริง
เข้าจากจอขวา และแบบภาพซ้อนภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิธีทดลองแบบตัดภาพมันพลัน ผู้ชมรับรู้ความหมายได้ดีกว่าแบบภาพจริงซ้อนช้าและ
แบบภาพจริงเข้าจากจอขวา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิธีคัดลอกแบบทัศนภาพต่อเนื่อง ส่งผลต่อการรับรู้ของผู้ชมได้คือการคัดลอกแบบ
ภาพจริงซ้อนซ้ำและภาพจริงเข้าข้างออกขวาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิธีคัดลอกแบบภาพซ้อนภาพหลังผลการรับรู้ของผู้ชมได้ว่าการคัดลอกแบบภาพจริง
ซ้อนซ้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับวิธีคัดลอกแบบอื่น ๆ ไม่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้นจากตาราง 12 จึงสรุปได้ว่า การคัดลอกแบบภาพจริงซ้อนเร็วผู้ชมรับรู้
ความหมายได้มากที่สุด รองลงมาคือแบบทัศนภาพฉับพลัน, แบบทัศนภาพต่อเนื่อง และ
แบบภาพซ้อนภาพตามลำดับ ส่วนการคัดลอกแบบอื่น ๆ ผลการรับรู้ไม่ต่างกันมากนัก.

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนที่มีการตัดต่อแบบตัดภาพต่อเนื่อง, ตัดภาพพัฒนา, ภาพจางเข้าจางออกเร็ว, ภาพจางเข้าจางออกช้า, ภาพจางซ่อนเร็ว, ภาพจางซ่อนช้า และภาพซ่อนภาพว่า ผู้ชมสามารถรับรู้ความหมายของภาพในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง ได้แตกต่างกันตามหลักการเลิครายการโทรทัศน์หรือไม่
2. เพื่อศึกษาผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง ระหว่างผู้ชมเพศชาย และเพศหญิงว่าสามารถรับรู้ความหมายของภาพจากการตัดต่อแบบต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่
3. เพื่อศึกษาผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง ระหว่างผู้ชมที่อายุมาก และอายุน้อย ว่าสามารถรับรู้ความหมายของภาพจากการตัดต่อแบบต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่
4. เพื่อศึกษาผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง ระหว่างผู้ชมที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำว่าสามารถรับรู้ความหมายของภาพจากการตัดต่อแบบต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนที่มีการตัดต่อภาพแบบ ตัดภาพต่อเนื่อง แบบตัดภาพพัฒนา, แบบภาพจางเข้าจางออกเร็ว

แบบภาพจาง เข้าจางออกช้า, แบบภาพจาง ชอนเร็ว แบบภาพจาง ชอนช้า และภาพ
ชอนภาพของบุคคลในเรื่องเวลา สถานที่ และระยะทาง ตามหลักการของการผลิตรายการ
โทรทัศน์แตกต่างกัน

2. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของบุคคลรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง
เวลา สถานที่ และระยะทาง ระหว่างบุคคลเพศชายและบุคคลหญิงแตกต่างกัน

3. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของบุคคลรายการโทรทัศน์การสอน ในเรื่อง
เวลา สถานที่ และระยะทาง ระหว่างบุคคลที่มีอายุมาก และบุคคลที่มีอายุน้อยแตกต่างกัน

4. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของบุคคลรายการโทรทัศน์การสอน ในเรื่อง
เวลา สถานที่ และระยะทาง ระหว่างบุคคลที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง และระดับคะแนน
เฉลี่ยสะสมต่ำแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 3 - 4 ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2524 ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 60 คน จำแนกตามเพศเป็นนิสิตชาย 22 คน
นิสิตหญิง 38 คน จำแนกตามระดับอายุ อายุมาก 10 คน อายุน้อย 50 คน และ
จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม คะแนนเฉลี่ยสะสมสูง 31 คน คะแนนเฉลี่ยสะสม
ต่ำ 29 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

2.1 รายการโทรทัศน์การสอนเรื่องบันทึกไวด้วยเทปโทรทัศน์ชนิดขาวดำ
ไม่มีเสียง โดยใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ ตอนละ 1 แบบ จำนวน 7 ตอน ใช้เวลาชม
ตอนละ 2 นาที

2.2 แบบทดสอบความสามารถในการรับรู้ความหมายของภาพที่ใช้การ
ตัดต่อแบบต่าง ๆ ในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมี

4 ตัวเลือก ให้กลุ่มตัวอย่างภาครื่องหมาย X เลือกข้อถูกเพียงข้อเดียว โดยให้ทำแบบทดสอบทันทีหลังจากชมรายการแต่ละตอนจบลง

3. การดำเนินการทดลอง ดำเนินการทดลอง ณ ห้องสตูดิโอ โทรทัศน์วงจรปิดของภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทำการทดลองที่ละ 1 กลุ่ม โดยให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุมชมรายการที่มีการคัดตอบแบบทัศนภาพต่อเนื่องแบบเดี่ยว แล้วทำแบบทดสอบ ส่วนกลุ่มทดลองให้ชมรายการที่ใช้การคัดตอบแบบทัศนภาพฉับพลัน, แบบภาพจริงเข้าจางออกเร็ว, แบบภาพจริงเข้าจางออกช้า, แบบภาพจริงซ่อนเร็ว, แบบภาพจริงซ่อนช้า และแบบภาพซ่อนภาพ โดยชมรายการและทำแบบทดสอบสลับกันไปตามลำดับ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของชมรายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การคัดตอบแบบต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบกันทุกแบบปรากฏว่า วิธีคัดตอบแบบภาพจริงซ่อนเร็ว ผู้ชมรายการรับรู้ได้ดีที่สุด เมื่อเปรียบเทียบวิธีคัดตอบแบบภาพจริงซ่อนช้า, แบบภาพจริงเข้าจางออกช้า, แบบภาพจริงเข้าจางออกเร็ว และแบบภาพซ่อนภาพตามลำดับแล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิธีคัดตอบแบบทัศนภาพฉับพลัน ผู้ชมรายการรับรู้ได้ดีเป็นอันดับสอง เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีคัดตอบแบบภาพจริงซ่อนช้า และแบบภาพจริงเข้าจางออกช้าแล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิธีคัดตอบแบบทัศนภาพต่อเนื่อง ผู้ชมรายการรับรู้ได้ดีเป็นอันดับสาม เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีคัดตอบแบบภาพจริงซ่อนช้า และแบบภาพจริงเข้าจางออกช้าแล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิธีคัดตอบแบบภาพซ่อนภาพส่งผลต่อการรับรู้ของผู้ชมดีกว่าการคัดตอบแบบภาพจริงซ่อนช้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนการคัดลอกแบบอื่น ๆ ไม่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของชุมชนรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง ระหว่างชุมชนที่เป็นเพศชาย และเป็นเพศหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของชุมชนรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง ระหว่างชุมชนที่อายุมาก และชุมชนอายุน้อยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของชุมชนรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง ระหว่างชุมชนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. จากการทดสอบการรับรู้ความหมายของภาพของชุมชนรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทางโดยใช้การคัดลอกแบบต่าง ๆ เจ็ดแบบคือ การคัดลอกแบบทัศนภาพต่อเนื่อง การคัดลอกแบบทัศนภาพฉับพลัน การคัดลอกแบบภาพจางเข้าจางออกเร็ว การคัดลอกแบบภาพจางเข้าจางออกช้า การคัดลอกแบบภาพจางซ่อนเร็ว การคัดลอกแบบภาพจางซ่อนช้า และการคัดลอกแบบภาพซ่อนภาพ ปรากฏว่า การคัดลอกแบบภาพจางซ่อนเร็ว ชุมชนได้คะแนนเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด และแบบภาพจางซ่อนช้าได้คะแนนเฉลี่ยของคะแนนต่ำสุด ส่วนแบบอื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยแล้ว ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างคู่ของการคัดลอกแบบต่าง ๆ ทั้งเจ็ดแบบแล้ว ปรากฏว่าวิธีคัดลอกแบบภาพจางซ่อนเร็ว ชุมชนรายการรับรู้ได้ดีที่สุด ลำดับที่สองคือการคัดลอกแบบทัศนภาพฉับพลัน ลำดับสามคือ การคัดลอกแบบทัศนภาพต่อเนื่อง ลำดับสี่คือการคัดลอกแบบภาพ

ซอภาพ โดยแตกต่างจากการหักเหแบบอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอน ที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ ตามหลักการผลิตรายการโทรทัศน์ในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง แตกต่างกันเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ซึ่งตรงกับหลักการที่มีเดอर्सสัน เสนอไว้

(Millerson. 1974 : 298 - 304)

2. จากการทดสอบผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ ในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทางในระหว่างผู้ชมที่เป็นเพศชายและเพศหญิง ปรากฏว่า เพศชายมีความเฉลียวฉลาดที่ชมจากรายการที่ตัดต่อแบบภาพจางซ้อนเร็วสูง และแบบภาพจางซ้อนช้าไล่จากคะแนนเฉลี่ยวฉลาด เมื่อเปรียบเทียบกับเพศหญิงปรากฏว่าเพศหญิงมีความเฉลียวฉลาดที่ชมจากรายการที่ตัดต่อแบบภาพจางซ้อนเร็วสูงสุด สูงกว่าเพศชาย แบบที่ไล่จากคะแนนเฉลี่ยวฉลาดในเพศหญิงคือแบบภาพจางเข้าจางออกช้า เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยวฉลาด ปรากฏว่า เพศชายและเพศหญิงรับรู้ได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทางระหว่างผู้ชมเพศชาย และเพศหญิงแตกต่างกันโดยเพศหญิงรับรู้ได้ดีกว่า ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัยข้อที่ 2

3. จากการทดสอบการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ ในเรื่องเวลา สถานที่ และระยะทางในระหว่างผู้ชมกลุ่มอายุมาก และกลุ่มอายุน้อย ปรากฏว่ากลุ่มอายุมากมีความเฉลียวฉลาดจากรายการที่ตัดต่อแบบตัดภาพต่อเนื่องสูง และแบบภาพจางซ้อนช้าไล่จากคะแนนเฉลี่ยวฉลาด เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอายุน้อย ปรากฏว่า กลุ่มอายุน้อยไล่จากคะแนนเฉลียวฉลาดจากแบบภาพจางซ้อนเร็วสูง ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มอายุมาก และกลุ่มอายุน้อยไล่จากคะแนนเฉลียวฉลาดจากการตัดต่อแบบภาพจางซ้อนช้า เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยวฉลาดปรากฏว่า กลุ่มอายุมากและกลุ่มอายุน้อยรับรู้ความหมายของภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าผลการรับรู้ความหมาย

ของภาพของยูธกรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง ระหว่าง
ยูธกรายการจำนวนมาก และกลุ่มอายุไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยใน
ข้อที่ 3 เมื่อพิจารณาตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการแล้ว น่าจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างอยู่ใน
ช่วงอายุที่มีพัฒนาการด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับสูงสุดแล้ว จึงมีความสามารถในการรับรู้ได้
ไม่แตกต่างกัน

4. จากการทดสอบการรับรู้ความหมายของภาพของยูธกรายการโทรทัศน์การสอน
ที่ใช้การคัดลอกแบบต่าง ๆ ในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง ระหว่างยูธกรายการคณะ
เนติยะสมสูง และกลุ่มคณะเนติยะสมต่ำ ปรากฏว่า กลุ่มคณะเนติยะสมสูงมีค่าเฉลี่ย
คะแนนจากการใช้การคัดลอกแบบคัดภาพต่อเนื่องสูง และแบบภาพจากเงาจากหน้าต่าง
เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มคณะเนติยะสมต่ำ ปรากฏว่า กลุ่มคณะเนติยะสมต่ำ
มีค่าเฉลี่ยคะแนนจากการใช้การคัดลอกแบบจากเงาสูง ต่างจากกลุ่มคณะเนติยะ
สมสูง แบบที่กลุ่มคณะเนติยะสมต่ำได้คะแนนเฉลี่ยต่ำ คือแบบภาพจากเงา
เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยทุกแบบแล้ว ปรากฏว่า กลุ่มคณะเนติยะสม
สูง และกลุ่มคณะเนติยะสมต่ำ รับรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า
ผลการรับรู้ความหมายของภาพของยูธกรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่
และระยะทางระหว่างยูธกรายการคณะเนติยะสมสูง และยูธกรายการคณะเนติยะสมต่ำ
แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยในข้อที่ 4 เมื่อพิจารณาตามหลักจิตวิทยา
พัฒนาการแล้ว น่าจะเป็นเพราะระดับความสามารถและสติปัญญาของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่าง
กันมากนัก การมีคะแนนเฉลี่ยสมสูง หรือต่ำจึงไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการรับรู้ในการวิจัยครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยปรากฏว่า การรับรู้ความหมายของภาพในเรื่องระยะทาง
เวลา และสถานที่ของรายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การคัดลอกแบบต่าง ๆ ยูธกรายการใน
ระดับนี้

สามารถรับรู้ความหมายของทุกแบบได้แก่การอ่านค่าและผลการวิเคราะห์การโทรทัศน์ จึง
สามารถใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ ทุกแบบในการผลิตรายการ

2. รูปแบบการตัดต่อของโทรทัศน์การสอนที่ผู้ชมรับรู้ได้ดีกว่าแบบอื่น ๆ คือการ
ตัดต่อแบบภาพจริงซ้อนเร็ว แบบตัดภาพสัมพันธ์และแบบตัดภาพต่อเนื่องตามลำดับ ดังนั้น
ในการผลิตรายการโทรทัศน์การสอน ที่ต้องการให้สื่อความหมายให้ชัดเจนด้วยภาพจึงควร
ใช้การตัดต่อสามแบบดังกล่าว

3. ในการผลิตรายการโทรทัศน์การสอนที่จำเป็นต้องใช้การตัดต่อแบบอื่น ๆ
(นอกจากข้อ 2) ควรมีการเพิ่มเติมความหมายของภาพในรายการดังกล่าวด้วยเสียงหรือ
คำบรรยายที่เหมาะสม

4. การตัดต่อแบบตัดภาพสัมพันธ์ เป็นการประหยัดเวลาในการเสนอรายการ
และจากการวิจัยนี้ผู้ชมสามารถรับรู้ความหมายได้ดี โทรทัศน์การสอนจึงสามารถใช้การตัด
ต่อแบบนี้ได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรมีการวิจัยรูปแบบของรายการโทรทัศน์การสอนที่มีการผสมผสานกัน
ระหว่างวิธีการตัดต่อแบบต่าง ๆ ว่าวิธีใดจะให้ผลดีที่สุด
2. ควรมีการวิจัยในแง่ของเสียงประกอบหรือคำบรรยายกับรูปแบบการตัดต่อ
แบบต่าง ๆ ว่ามีผลต่อการรับรู้เพียงใด
3. ควรมีการวิจัยในกลุ่มประชากรอื่น ๆ เช่นในระดับมัธยมหรือประถมศึกษา
เพื่อหารูปแบบของรายการที่มีการตัดต่ออย่างเหมาะสมกับผู้ชมในระดับนั้น ๆ ต่อไป.

1177044074

บรรณานุกรม

- จำเปียร ช่างโชติและคนอื่น ๆ จิตวิทยาการรับรู้และการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2519, 267 หน้า
- ทม ภูมิภาค จิตวิทยาการเรียนการสอน พิมพ์ครั้งที่ 2 สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2523, 238 หน้า
- _____ "โทรทัศน์กับการศึกษาดอกซีฟ" สารเทคโนโลยีทางการศึกษาฉบับ 2 หน้า 50 ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2515
- ชาวด แพ็คกุล เทคนิคการวัดผล วัฒนาพานิช 2508, 452 หน้า
- กุสิด วิชัยภิงกรู การศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้เทปโทรทัศน์กับการสอนจริงและการใช้ภาพยนตร์ตลับ ประกอบการสอนแบบธรรมดาค่า ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 120 หน้า อักสำเนา
- บุญเชิด วิญญูอนันตพงษ์ การวัดและประเมินผลการศึกษา : ทฤษฎีและการประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 415 หน้า
- ประณีต โรหิตोปกการ การใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ในชั้นประถมศึกษา ของเทศบาลนครกรุงเทพ วิทยานิพนธ์ ค.ม. พุทธวงกรมมหาวิทยาลัย 2509, 189 หน้า อักสำเนา
- ปราโมทย์ เทพพลก การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีเรียนด้วยตนเองจากเทปโทรทัศน์ สไลด์เทป และการเรียน ในชั้นปรกติ ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 82 หน้า อักสำเนา
- เปื้อง กุญ การวิจัยสื่อและนวัตกรรมการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 141 อักสำเนา

เป็รื่อง กุญแจ และ ครัวจิต อัคราการ การใช้โทรทัศน์ในห้องเรียน สหนิกรการพิมพ์
2515, 55 หน้า

พินิต วัลโล การเลิกรายการโทรทัศน์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาณิกร
2520, 70 หน้า อักสำเนา

พิมพ์ใจ สุวรรณรัฐ การใช้โทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษา
ตอนปลายของโรงเรียนเทศบาลนครกรุงเทพมหานครปีการศึกษา 2510 ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาณิกร 2511, 199 หน้า อักสำเนา
รวมศักดิ์ แก้วปลั่ง และ อนันต์ชนา อัจฉินันต์ วิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2521, 170 หน้า

วณี รัตนวงษ์ การศึกษาเปรียบเทียบผลการสอนวิชาสังคมศึกษาในวิทยาลัยครู โดยใชั
วิดีโอเทปกับการสอนโดยไม่ใช้วิดีโอเทป วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย
2514, 130 หน้า อักสำเนา

สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์ การเรียนรู้และการสื่อความหมาย โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิง
ปากเกร็ด 2519, 43 หน้า

สุชาติ โพธิวิทย์ การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้โดยการสอนแบบบรรยายแล้วใช้ภาพยนตร์
ข่าวต่างประเทศกับการสอนโดยใช้โทรทัศน์วงจรปิดสำหรับการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสาณิกร 2516, 154 หน้า อักสำเนา

สำนวน มณีเรื่อ การสำรวจการใช้โทรทัศน์การสอนวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย 2513, 153 หน้า อักสำเนา

อนันต์ ศรีโสภ การวัดผลและประเมินผลการศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2520, 251 หน้า

_____ สถิติเบื้องต้น ไทยวัฒนาพานิช 2521, 396 หน้า

_____ หลักการวิจัยเบื้องต้น วัฒนาพานิช 2521, 430 หน้า

โอกาส ศรีสะอาด การสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
โดยใช้โทรทัศน์วงจรปิด วิทยานิพนธ์ ค.ม. พุทธมณฑลวิทยาลัย 2516,
 125 หน้า อุดรธานี

Alabama, University of. "Effectiveness of Instruction by
 Televesion in Teaching High School Chemistry in Alabama School,"
A.V. Communication Review. 10 : 81 - 82, 1964.

Brandenburger, Barbara. Working in Television. London, The Bordley
 Head Ltd., 1965, 176 p.

Bryan, E.F. "A Comparative Study in the Teaching of High School
 Chemistry and Physics," A.V. Communication Review. 10 : 74 -
 75, January, 1962.

Carner, Richard L. "An Evaluation of Teaching Reading to Elementary
 Pupils through Closed - Circuit TV," Dissertation Abstracts
International. 23 : 160, 1962.

Cincinnati Public School. "Report of the Experiments in the Use
 of Television Instruction," A.V. Communication Review. 8 : 192,
 July - August, 1960.

David, Eugene. Television and How It Works. 5th.ed., New Jersey,
 Prentice - Hall Inc., 1967. 72 p.

Fan, Chung - Teh. Item Analysis Table. New Jersey, Educational
 Testing Service, Princeton, 1952. 52 p.

Garry, R.J. "Report of Research on the Intergration of Science
 Teaching by Television in the Elementary School Program,"
A.V. Communication Review. 9 : 22 - 23, September, 1961.

Gropper, G.L., & Lumsdaine, A.A. An Experimental Comparison of a Conventional TV lesson with a programmed TV Lesson Requiring Active Student Response. American Institutes for Research 1961.

(a) 326 p.

Gropper, G.L., & Lumsdaine, A.A. An experimental Evaluation of the Contribution of Sequencing, Pretesting, and Active Student Response to the Effectiveness of "Programmed" TV Instruction.

American Institutes for Research 1961. (b) 160 p.

Gropper, G.L., & Lumsdaine, A.A. Experiments on Active Student Response to Televised Instruction : An Interim Report.

American Institutes for Research. 1960. 116 p.

Halloran, James D., Ed. The Effects of Television. London,

Panther Modern Society. 1970. 110 p.

Hancock, Alan. Planning for ETV. 2nd. ed., London, Longmans

Group Limited, 1973. 263 p.

Herington, Robert W. & Knoblette, James A. "Instructional Closed Circuit Television," The Journal of Education Research.

Vol. 62:40 - 45 September. 1968.

Hayman, J.L. Jr. Abstracts of Research on Instructional Television and Film : An Annotated Bibliography. Stanford University,

1964. 315 p.

Holmes, Pressley D., Jr. A.V. Communication Review. 8 : 54, July -

August. 1960.

Johnson, F.C. "Feedback in Instructional Television," Journal of

Communication. 10 : 140 - 146, October, 1960.

- Kelly, Fred C. "Evaluation Report on First Year Using Educational Television 1959 - 60. Des Moines and Pold Country School," Audio - Visual Communication Review. 8 : 314, 1960.
- Klein, George and Hockley, Jeffrey. Television Teaching Techniques. Brisbane, Watson Ferguson & Co., 1972. 143 p.
- Kumata, H. The Impact of Educational Television. Illinois, University of Illinois Press, 1960. p. 176 - 192.
- Millerson, Gerald. The Technique of Television Production. 7th ed., Suffolk Rickard Clay (The Chaucer Press), Ltd., 1974. 440 p.
- Schramm, Willour, Lyle, Jack and Parker, Edwin B. Television in the Lives of Our Children. Stanford University Press, California 1962. 324 p.
- Schramm, W.S. and Oberholtzer, K.E. The Context of Instructional Television : Summary Report of Research Finding. the Denver - Standford Project. Denver Public School and Stanford University. June, 1964. 296 p.
- Schwarzwalder, John C. "An Investigation of the Relative Effectiveness of Certain Specific TV. Techniques on Learning," Audio - Visual Communication Review. 9 : 4 - 29, 1961.
- Smith, Doyle D. "An Evaluation of the Effectiveness of Television Instruction at Midwestern University," The Journal of Educational Research. 62 : 18 - 23. September, 1968.
- The Fund for the Advancement of Education "The National Program in the Public School," Audio - Visual Communication Review. 9 : 159. May - June, 1960.

Wainwright, Charles Anthony. The Television Copywriter. New York,
Hasting House Publishers. 1966. 318 p.

Winer, B.J. Statistical Principle in Experimental Design. 2nd.
ed., New York, McGraw-Hill Book Company Inc., 1971. 907 p.

การตรวจ

ภาคผนวก ก.

!
คำสถิติของการวิเคราะห์แบบทดสอบ

ค่า P_H , P_L , p , r , Δ ของแบบทดสอบการรับรู้ความหมายของผู้ตอบ
รายการโทรทัศน์การสอน ที่ใช้การคัดลอกแบบต่าง ๆ

ข้อที่	P_H	P_L	p	r	Δ
1	0.62	0.12	0.35	0.54	14.5
2	0.68	0.18	0.42	0.51	13.8
3	0.50	0.18	0.33	0.36	14.7
4	0.68	0.06	0.33	0.67	14.7
5	0.68	0.18	0.42	0.51	13.8
6	0.75	0.18	0.46	0.57	13.4
7	0.99	0.43	0.78	0.75	9.9
8	0.75	0.25	0.50	0.50	13.0
9	0.43	0.25	0.34	0.20	14.7
10	0.68	0.37	0.53	0.31	12.7

ภาคผนวก ข.

แบบทดสอบการรับรู้ความหมายของแผนรายการโทรทัศน์การสอน ที่ใช้การ
การคัดลอกแบบต่าง ๆ

แบบทดสอบ

โปรดกาเครื่องหมาย $\times$ กับตัวอักษร ก, ข, ค, หรือ ง หน้าคำตอบที่
ท่านเห็นว่าถูกต้องเพียงข้อเดียวลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้

1. จากภาพที่ท่านเห็นในตอนนี้ปรากฏว่า
 - ก. เหตุการณ์เกิดขึ้นก่อนท่านเห็นภาพ
 - ข. เหตุการณ์เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับท่านเห็นภาพ
 - ค. เหตุการณ์ค่อย ๆ เกิดขึ้นหลังจากท่านเห็นภาพแล้ว
 - ง. ไม่สามารถบอกได้ว่าเกิดขึ้นเมื่อใด
2. จากภาพที่ท่านเห็นในตอนนี้บุคคลได้ใช้เวลาทำกิจกรรม
 - ก. ท่านเห็นเขาตลอดเวลาทำกิจกรรม
 - ข. เขาใช้เวลาไปทำกิจกรรมบางส่วนท่านไม่เห็น
 - ค. บางส่วนของฉากนี้หายไปไม่สมบูรณ์
 - ง. เขาทำกิจกรรมอยู่ก่อนเวลาที่ท่านเห็น
3. ภาพที่ท่านเห็นในฉากแรกกับฉากต่อมาปรากฏว่า
 - ก. ระยะทางห่างกันมาก
 - ข. ระยะทางใกล้กันมาก
 - ค. ระยะทางพอสมควร
 - ง. ไม่สามารถสังเกตได้
4. ฉากแรกกับฉากต่อมาบุคคลจะต้อง
 - ก. มีการเดินทางไกล ไปอีกแห่งหนึ่ง
 - ข. เป็นการเคลื่อนไหวตามปกติในบริเวณเดิม
 - ค. ออกจากบริเวณเดิมไปพอสมควร
 - ง. ไม่สามารถสังเกตได้

5. ระยะเวลาจากแรกถึงมากที่สุดหว่านของตอนนี้
 - ก. จากสถานที่ใด ๆ มาถึงใด ๆ
 - ข. จากสถานที่ใด ๆ ไปถึงใด ๆ
 - ค. จากสถานที่ใดแล้วใด หรือ ใดแล้วใด
 - ง. ไม่สามารถสังเกตได้
6. จากตอนนี้ในเรื่องระยะทางของนาฬิกานี้ไปอีกนาฬิกาหนึ่ง
 - ก. ท่านรู้สึกว่าอยู่ในระยะทางที่มอง เห็นกันได้
 - ข. เปลี่ยนสถานที่ไปเลย
 - ค. อยู่นิ่งแล้วเกี่ยวข้องกับคลอกเวลา
 - ง. ไม่สามารถสังเกตได้
7. สถานที่ในตอนนี้บุคคลอยู่ที่
 - ก. สถานที่เดิมคลอกเวลา
 - ข. สถานที่เปลี่ยนไปแต่ละนาฬิกา
 - ค. สถานที่บริเวณเดียวกัน
 - ง. สถานที่ห่างไกลกันมาก
8. สถานที่ที่บุคคลในตอนนี้ทำกิจกรรม
 - ก. เปลี่ยนไปตามความจริง
 - ข. ไม่เปลี่ยนไปตามความจริง
 - ค. เปลี่ยนไปแต่ไม่สมจริง
 - ง. ไม่เปลี่ยนแต่กลายเป็นจริง
9. จากเหตุการณ์ในตอนนี้มีลักษณะ
 - ก. เหตุการณ์ค่อย ๆ เริ่มขึ้น แล้วสิ้นสุดลงโดยเร็ว
 - ข. เหตุการณ์เริ่มขึ้นโดยเร็วแล้วสิ้นสุดลงอย่างช้า ๆ
 - ค. เหตุการณ์เริ่มขึ้นอย่างช้า ๆ และสิ้นสุดลงอย่างช้า ๆ
 - ง. เหตุการณ์เริ่มขึ้นอย่างเร็วและสิ้นสุดลงโดยเร็ว

10. จากเหตุการณ์ในตอนนี้นักคิดว่

- ก. เข้าใจเรื่องราวได้ดี
- ข. ไม่เข้าใจเรื่องราวเลย
- ค. เข้าใจเรื่องบาง
- ง. ต้องตั้งใจมากจึงจะเข้าใจ

.....

ภาคผนวก ค.

บทโทรทัศน์

SCRIPT 1. (CONTINUITY CUTTING)

CAM.	VISION	SOUND
F.I. C.3.	TELOP "ตอนที่ 1"	F.I. คนตรี (5 วินาที) F.O. คนตรี
CUT TO C.1. M.S.	ผู้แสดงนั่งอ่านหนังสืออยู่ที่โต๊ะทำงาน	
CUT TO C.2. M.S.	พื้หนังสือเก็บ ลูกขี้มน	
CUT TO C.1. L.S.	เดินออกนอกกรอบภาพไป	
CUT TO C.2. L.S.	เดินเข้ามาในกรอบภาพตรงไปที่คูหนังสือ	
CUT TO C.1. C.U. ZOOM OUT TO L.S.	เลือกหนังสือเล่มคำผ ๗ แล้วหยิบ หนังสือ 1 เล่ม เดินออกนอกกรอบภาพ	
CUT TO C.2. L.S. ZOOM IN TO M.S.	ถือหนังสือกลับมาที่โต๊ะ เปิดหนังสือ อ่านประมาณสามหน้า ทำอาการ ไถ่ยุ่ง แล้วพื้หนังสือเก็บ	

CAM.	VISION	SOUND
CUT TO C.1 M.S. ZOOM OUT TO L.S.	ลูกขึ้นเดินออกนอกกรอบภาพไป	
CUT TO C.2. L.S. ZOOM IN TO C.U.	เดินเข้ามาในกรอบภาพ หยิบกระป๋องขึ้นมาดู แล้วเดินออกนอกกรอบภาพไป	
CUT TO C.1. L.S.	เดินมาศึกษาโดยรอบบริเวณโต๊ะทำงาน	
CUT TO C.3.	TELCP "ตอบคำถามตอนที่ 1"	F.I. คนตรี 10 นาที (10 นาที) F.O. คนตรี

SCRIPT 2. DYNAMIC CUTTING

CAM.	VISION	SOUND
F.I. C.3.	TELOP "ตอนที่ 2"	F.I. คนตรี (5 วินาที) F.O. คนตรี
CUT TO C.1. M.S.	ผู้แสดงนั่งอ่านหนังสืออยู่ที่โต๊ะทำงาน	
CUT TO C.2. M.S.	ผู้แสดงกำลังเลือกหนังสืออยู่ หน้าหนังสือ	
CUT TO C.1. C.U.	มือผู้แสดง กำลังเลือกหนังสือ แล้วหยิบขึ้นมา 1 เล่ม	
CUT TO C.2. M.S.	กำลังนั่งอ่านหนังสือ และทำอาการ ไถ่ยุง	
CUT TO C. . C.U.	มือผู้แสดงกำลังหยิบกระป๋อง ยาไถ่ยุง	
CUT TO C.2. L.S.	ผู้แสดงนำกระป๋องยาไถ่ยุง เดินไปเก็บที่เดิม	

CAM.	VISION	SOUND
CUT TO C.1. M.S.	ผู้แสดงนางงามหนึ่งร้อยนาง สุภาพ	
CUT TO C.3.	TELOP "ตอบคำถามตอนที่ 2"	F.I. กนตวี (10 นาที) F.O. กนตวี

SCRIPT 3 FAST FADE - IN, FADE OUT
(4) SLOW FADE - IN, FADE OUT

CAM.	VISION	SOUND
F.I. C.3. F.O. C.3.	TELOP "ตอนที่ 3" (4)	F.I. คนตรี (5 วินาที) F.O. คนตรี
F.I. C.1. M.S. F.O. C. 1	ผู้แสดงนั่งอ่านหนังสืออยู่ที่โต๊ะทำงาน	
F.I. C.2. M.S. F.O. C.2.	ผู้แสดงลุกยืนเปิดหนังสือ	
F.I. C.1 L.S. F.O. C.1	ผู้แสดง กำลังเดิน	
F.I. C.2. L.S. F.O. C.2.	ผู้แสดงยืนอยูหน้าตู้หนังสือ	

CAM.	VISION	SOUND
F.I. C.1. C.U. ZOOM OUT TO L.S. F.O. C.1.	ผู้แสดงเลือกหนังสือ 1 เล่ม แล้วเดินออกมา	
F.I. C.2 M.S. F.O. C.2.	ผู้แสดงนั่งอ่านหนังสืออยู่ที่โต๊ะ ทำอาหารไฉยง	
F.I. C.1. L.S. F.O. C.1.	ผู้แสดงกำลังเดินตรงไปตู้กระป๋อง ยาฉีดยา	
F.I. C.2. L.S. ZOOM IN TO M.S. F.O. C.2.	ผู้แสดงกำลังฉีดยาไฉยง	
F.I. C.1. L.S. ZOOM IN TO C.U. F.O. C.1.	ผู้แสดงกำลังวางกระป๋องยาฉีดยา ไว้ที่เดิม	

CAM.	VISION	FOUND
F.I. C.2. M.S. F.O. C.2.	ผู้แสดงงานทั้งหมดสลับอย่าง สุขสบาย	
F.I. C.3.	TELOP "ตอบคำถามตอนที่ 3(4)"	F.I. คนตรี (10 นาที) F.O. คนตรี
	<u>หมายเหตุ</u> SCRIPT 3 F.I. และ F.O. 1 - 2 วินาที SCRIPT 4 F.I. และ F.O. 5 - 6 วินาที	

5 QUICK DISSOLVE
SCRIPT
6 SLOW DISSOLVE

CAM.	VISION	SOUND
F.I. C.3 F.O. C.3.	TELOP "ตอนที่ 5(6)"	F.I. คนตรี (5 วินาที) F.O. คนตรี
F.I. C.1. M.S. F.O. C.1 MIX TO C.2.	ผู้แสดงนั่งอ่านหนังสืออยู่ที่โต๊ะทำงาน	
C.2 M.S. F.O. C.2. MIX TO C.1.	ผู้แสดงลุกขึ้นยืนเก็บหนังสือ	
C.1 L.S. F.O. C.1 MIX TO C.2.	ผู้แสดงกำลังเดิน	
C.2. L.S. F.O. C.2. MIX TO C.1.	ผู้แสดงยืนอยูหน้าตู้หนังสือ	

CAM.	VISION	FOUND
C.1 C.U. ZOOM OUT TO L.S. F.O. C.1 MIX TO C.2.	ผู้แสดง เลื่อนถ่มงส์อโก 1 เล่ม แล้วเกินออกมา	
C.2. M.S. F.O. C.2. MIX TO C.1.	ผู้แสดงนั่งอ่านหนังสืออยู่ที่โต๊ะ ทำอาการไต่ยง	
C.1. L.S. ZOOM IN TO C.U. F.O. C.1. MIX TO C.2.	ผู้แสดงกำลังเดินตรงไปที่ กระป๋องยาฉี่คยง	
C.2. L.S. ZOOM IN TO M.S. F.O. C.2. MIX TO C. 1.	ผู้แสดงกำลังฉี่คยงไต่ยง	
C.1. L.S. ZOOM IN TO C.U. F.O. C.1. MIX TO C.2.	ผู้แสดงกำลังวางกระป๋องยา ฉี่คยงไว้ที่เดิม	

SCRIPT 7 SUPERIMPOSITION

CAM.	VISION	SOUND
F.I. C.3. F.O. C.3.	TELOP "ตอนที่ 7"	F.I. คนตรี (5 วินาที) F.O. คนตรี
F.I. C.1. M.S. MIX TO C.2.	ผู้แสดงนั่งอ่านหนังสืออยู่ที่โต๊ะทำงาน	
C.2. M.S. MIX TO C.1.	ผู้แสดงลุกขึ้นยืนเก็บหนังสือ	
C.1. L.S. MIX TO C.2.	ผู้แสดงกำลังเดิน	
C.2. L.S. MIX TO C. 1.	ผู้แสดงยืนอยู่หน้าตู้หนังสือ	
C.1. C.U. ZOOM OUT TO L.S. MIX TO C.2.	ผู้แสดงเลือกหนังสือได้ 1 เล่ม แล้วเดินออกมา	

CAM.	VISION	SOUND
C.2. M.S. MIX TO C. 1.	ผู้แสดงนั่งอ่านหนังสืออยู่ที่โต๊ะทำงาน ทำอาหารไฉ่คยุง	
C.1. L.S. ZOOM IN TO C.U. MIX TO C.2.	ผู้แสดง เดินตรง ไปที่กระป๋องยาไฉ่คยุง	
C.2. L.S. ZOOM IN TO M.S. MIX TO C.1.	ผู้แสดง กำลังฉีดยาไฉ่คยุง	
C.1. L.S. ZOOM IN TO C.U. MIX TO C.2.	ผู้แสดง กำลังวาง กระป๋องยาไฉ่คยุง ไว้ที่เคม	
C.2. L.S. ZOOM IN TO M.S. F.O. C.2.	ผู้แสดง เดินเข้ามาอ่านหนังสือ อย่างสุขสบาย	
F.1. C.3. F.O. C.3	TELOP "ตอบคำถามตอนที่ 7"	F.I. คนตรี (10 นาที) F.O. คนตรี

การศึกษาลักษณะรับความหมายของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอน
ที่ใช้การคัดตอบแบบต่าง ๆ

บทคัดย่อ

ของ

คณิง ศวายน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2524

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการรับรู้ความหมายของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอน ที่ใช้การตัดต่อแบบ ตัดภาพต่อเนื่อง, ตัดภาพดับพลัน, ภาพจางเข้าจางออกเร็ว, ภาพจางเข้าจางออกช้า, ภาพจางซ่อนเร็ว, ภาพจางซ่อนช้า และ ภาพซ่อนภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และ 4 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 60 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง Simple (Random Sampling) ทำการทดลองโดย แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม และกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุมให้ดูรายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การตัดต่อแบบตัดภาพต่อเนื่อง ส่วนกลุ่มทดลองให้ดูรายการโทรทัศน์การสอนที่ใช้การตัดต่ออื่น ๆ อีก 6 แบบ เสร็จแล้วจะแนบที่ได้จากการตอบแบบทดสอบ มาวิเคราะห์หาความแตกต่างด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสององค์ประกอบ (Two - Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายเฉลี่ยระหว่างคู่ของการตัดต่อรายการทั้ง เจ็ดแบบตามวิธีการ Newman Keulstest ปรากฏดังนี้

1. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง โดยใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แบบการตัดต่อที่ส่งผลต่อการรับรู้ได้คือ คือ แบบภาพจางซ่อนเร็ว แบบตัดภาพดับพลัน และแบบตัดภาพต่อเนื่องตามลำดับ
2. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง โดยการใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ ระหว่างเพศชายและเพศหญิง เพศหญิงรับรู้ได้ดีกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง โดยใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ ระหว่างผู้ชมกลุ่มอายุมาก และผู้ชมกลุ่มอายุน้อย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ผลการรับรู้ความหมายของภาพของผู้ชมรายการโทรทัศน์การสอนในเรื่อง เวลา สถานที่ และระยะทาง โดยใช้การตัดต่อแบบต่าง ๆ ระหว่างผู้ชมกลุ่มคะแนนเฉลี่ยสะสมสูง กับกลุ่มผู้ชมคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ.

A STUDY OF AUDIENCE'S PERCEPTION FROM AN INSTRUCTIONAL
TELEVISION PROGRAM USING VARIOUS EDITING METHODS

AN ABSTRACT

BY

KANUENG GUYSORN

Presented in partical fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

September 1981

The purpose of this study was to investigate the audience's perception on an instructional television program using seven-type of editing methods : Continuity cutting, Dynamic cutting, Fast fade in - fade out, Slow fade in - fade out, Quick Dissolve, Slow dissolve, and Superimposition. The subjects were sixty junior and senior students of Srinakharinwirot University Prasarnmitr randomly selected. Subjects were randomly selected into two groups; a control group and an experimental group. A control group was required to watch the instructional television program using continuity cutting method and an experimental group was required to watch the instructional television programs using other six methods. The test was administered after each watching. Data were analyzed by Two Way ANOVA and Newman - Keuls Method test.

Findings were as follow :

1. The audience perceptions of time, place, and distance from the instructional programs using various editing methods were significantly different at .01 level. The best editing methods were Quick dissolve, Continuity cutting and Dynamic cutting respectively,

2. The perceptions of time, place, and distance of female from instructional television programs using various editing methods were significantly higher than that of male at .01 level.

3. The perceptions of time, place, and distance of adult and student from instructional television programs using various

methods were not significantly different.

4. The perceptions of time, place, and distance of high . . .
G.P.A. group and low G.P.A. group from instructional television
programs using various methods were not significantly different.